

ЗАКОН за лечебните растения

Обн., ДВ, бр. 29 от 7.04.2000 г., изм., бр. 23 от 1.03.2002 г., бр. 91 от 25.09.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 65 от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., доп., бр. 94 от 16.11.2007 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г., изм. и доп., бр. 43 от 29.04.2008 г., изм., бр. 80 от 9.10.2009 г., доп., бр. 103 от 29.12.2009 г., изм. и доп., бр. 28 от 5.04.2011 г., в сила от 5.04.2011 г., изм., бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 96 от 1.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., бр. 17 от 26.02.2021 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки.

(2) Разпоредбите на закона се прилагат за лечебните растения по списък съгласно приложението, независимо от собствеността им.

Чл. 2. Разпоредбите на закона не се прилагат за:

1. използването на билките за лечебни и профилактични цели;
2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) дейността на лицата, които използват със или без преработване билките за производство на лекарствени продукти, храни и козметика, с изключение на отчитането на изкупените, реализираните и намиращите се на склад билки.

Чл. 3. (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., бр. 17 от 2021 г.) Проучването, разработването, добивът и използването на лечебните растения на континенталния шелф и в изключителната икономическа зона се възлагат на концесия при условията и по реда на Закона за концесиите.

Чл. 4. Лечебните растения са природен ресурс, за ползването на който се заплащат такси по реда на този закон.

Глава втора ОПАЗВАНЕ НА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ

Чл. 5. (1) Лечебните растения в естествените им находища се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фон със сегашна или бъдеща ценност.

(2) Опазването на лечебните растения е система от мерки и дейности, целящи запазването на биологичното разнообразие на лечебните растения и на техните ресурси.

(3) Опазването включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации на видовете.

(4) Увреждането на лечебните растения е такова изменение на популациите им, при което се влошават биологичните им показатели или се затруднява естественото им възстановяване.

(5) Унищожаването е такова увреждане, което води до загиване на популацията.

Чл. 6. Опазването на лечебните растения е насочено към биологичните им ресурси в естествената им среда, включително към генетичните ресурси, отделните екземпляри растения, популациите на видовете и екосистемите, включващи популациите.

Чл. 7. (1) Собствениците на земи, гори, води или водни обекти, в които има находища на лечебни растения, са длъжни да прилагат мерките за опазване на лечебните растения, предвидени от съответните планове, програми и проекти по чл. 50, т. 2, 3 и 4.

(2) При увреждане на местообитанията или популациите на лечебните растения, които се ползват като източник на билки, собственикът е длъжен да предприеме необходимите мерки за възстановяване условията на средата, съответно за възстановяване на популацията.

(3) В случаите по ал. 2, както и когато плановете, програмите и проектите не съдържат необходимите предвиждания за опазване на лечебните растения или когато условията на средата са се променили съществено, собственикът депозира писмено искане пред съответната регионална инспекция по околната среда и водите за определяне на мерките.

(4) Искането по ал. 3 е основание за издаване на предписание от инспекцията относно:

1. възстановяването на светлинния, топлинния или водния режим на местообитанието;
2. осъществяването на определен вид обработка и подхранване на почвата, напояване, подсяване или мерки за ограничаване разпространението на нежелани растителни видове;
3. определяне на режим за ползване на находището.

Чл. 8. (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Когато обектът или дейността - предмет на концесията, са различни от обекта по чл. 3, концесионерът има задълженията по чл. 7, ал. 1 и 2, когато в концесионния договор е включено правото му на ползване на лечебни растения, или задълженията по чл. 7, ал. 1, когато лечебните растения са изключени от правото на ползване.

Чл. 9. Забранява се ползването на лечебните растения по начини и със средства, които водят до увреждане на находищата им, намаляване на техните ресурси, затруднено възстановяване на популациите им или намаляване на тяхното биологично разнообразие, както и в нарушение на наредбата по чл. 27.

Чл. 10. (1) Отделни видове диворастящи лечебни растения се поставят под специален режим на опазване и ползване, когато биологичното разнообразие или ресурсите им проявяват трайна тенденция към намаляване или има опасност от появяването на такава тенденция.

(2) Специалният режим се определя ежегодно до 10 февруари със заповед на министъра на околната среда и водите, която се обнародва в "Държавен вестник".

(3) Специалният режим обхваща:

1. забрана за събиране на билки за определен период от естествените находища на видовете от територията на цялата страна, отделни райони или единични находища;
2. определяне на годишно допустимо за събиране количество билки по райони или находища;
3. разработване и прилагане на мерки за възстановяване на популациите и на техните местообитания.

(4) Определените в заповедта по ал. 2 количества билки се разпределят от регионалните инспекции по околната среда и водите между билкозаготвителите от района на инспекцията.

(5) Разпределянето по ал. 4 се извършва със заповед на директора на регионалната инспекция по околната среда и водите въз основа на заповед на министъра на околната среда и водите за условията и реда за разпределение на количествата билки, която се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 11. (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Събирането на генетичен материал от естествени находища на лечебни растения под специален режим с цел култивиране се разрешава със заповед на министъра на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Забранява се събирането, изкупуването, първичната обработка и търговията с билки от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване в нарушение на заповедите по чл. 10, ал. 2 и 5.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Билките, събрани от лечебни растения под специален режим, се придружават до лицата, които ги използват със или без преработване за производство на лекарствени продукти, храни и козметика със следните документи:

1. заповед на директора на регионалната инспекция по околната среда и водите по чл. 10, ал. 5, когато билките са събрани от естествените им находища;
2. удостоверение, издадено от общината, когато билките са събрани от култивирани лечебни растения;
3. разрешителното за ползване на билки по чл. 21, ал. 2.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Видовете растения, обявени за защитени съгласно приложение № 3 към чл. 37 от Закона за биологичното разнообразие и обхванати в списъка по приложението към чл. 1, ал. 2 на този закон, се опазват съобразно разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) За находища на лечебни растения, намиращи се в защитени територии, се прилагат режимите и нормите, установени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяване и плановете за управление на защитените територии, а по отношение на опазването и ползването - разпоредбите на този закон.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) За опазване на лечебните растения в горските територии се определят превантивни и текущи мерки въз основа на дългосрочни и краткосрочни предвиждания.

(2) Мерките по ал. 1 включват поддържане на почвите, светлинния, топлинния и водния режим в местообитанията на лечебните растения, както и дейности и режими за осигуряване на добро жизнено състояние и възстановяване на популациите и ресурсите от лечебни растения.

(3) За приоритетни типове природни местообитания и видове лечебни растения, включително редки или изчезващи, за отделни райони или находища се разработват и прилагат съответни биологични, химични, физико-механични и интегрирани методи и средства за опазване.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Забранява се пашата на селскостопански животни в горските територии, когато тази дейност противоречи на предвижданията за опазване на определени видове лечебни растения.

Чл. 17. (1) За опазване на лечебните растения в земеделските земи:

1. на собствениците и ползвателите на земеделски земи се предоставя наличната информация за лечебните растения на територията на общината, за пригодността на земята за отглеждането им, както и информация за задълженията и препоръките относно земеползването, включително използване на екологосъобразни технологии за отглеждане, свързани с лечебните растения във всяка община;

2. при промяна на предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди в докладите за оценка на въздействието върху околната среда или в становището на регионалната инспекция по околната среда и водите, когато не се изисква оценка на въздействието върху околната среда,

се посочва въздействието на обекта или дейността върху състоянието и развитието на лечебните растения.

(2) За лечебните растения в земеделските земи се спазват изискванията по чл. 16, ал. 1, 2, 3 и 4.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) За опазване на лечебните растения в строителните граници на населените места устройствените планове включват изисквания за осигуряване опазването на лечебните растения от увреждане и унищожаване.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.).

Глава трета

ПОЛЗВАНЕ НА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 20. (1) Ползването на лечебните растения е ползването на техните ресурси и включва:

1. събирането на билки от диворастящи и култивирани лечебни растения;
2. придобиването на билки за първична обработка или преработка;
3. събирането на генетичен материал от диворастящи лечебни растения за култивиране, за опазване при условия извън естествената среда на лечебните растения или за възстановяване на други места в природата.

(2) Получаването на генетичен материал от култивирани лечебни растения се урежда от Закона за посевния и посадъчния материал и от Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни.

Чл. 21. (1) Събирането на билки от естествените находища на лечебни растения се извършва съобразно изискванията на този закон, както и съобразно предвижданията на съответните планове, програми и проекти по раздел II на глава четвърта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Ползването на лечебните растения по чл. 20, ал. 1, т. 1 и 3, представляващо стопанска дейност, се извършва въз основа на позволение.

(3) Позволение по ал. 2 не се изисква при събиране на билки за лични нужди от земи, гори и водни обекти - държавна и общинска собственост.

(4) Позволение не се изисква и когато лечебните растения са култивирани от собственици или ползватели на земи, гори или водни обекти, освен когато са култивирани от общината.

(5) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Позволеното задължително придружава събраните билки до и в билкозаготвителния пункт и складовете към него.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Позволение за ползване на лечебните растения се издава от:

1. директора на държавното горско стопанство или на държавното ловно стопанство в определения им териториален обхват - когато ползването е от горски територии - държавна собственост, както и за такива, предоставени им за управление въз основа на договор - след заплащане на такса в държавното горско стопанство или в държавното ловно стопанство;
2. кмета на общината, когато ползването е от:
 - а) земеделски земи от поземления фонд и такива, включени в строителните граници на населените места - общинска собственост, след заплащане на такса в общината;

- б) територии в строителните граници на населените места - общинска собственост, независимо от предназначението им, след заплащане на такса в общината;
- в) земеделски земи от поземления фонд - частна собственост; разрешително се издава на собственика/арендатора или упълномощено от него лице, без заплащане на такса с възможност за преотстъпването му на трети лица - възмездно или безвъзмездно, при свободно договаряне;
3. областния управител, когато ползването е от земеделски земи - държавна собственост, в границите на населените места и в поземления фонд, след заплащане на такса в областната администрация;
4. директора на дирекцията на националния парк, когато ползването е от териториите и акваториите на националните паркове, след заплащане на такса в съответната дирекция;
5. лице с висше лесовъдско образование, оправомощено от кмета на съответната община и регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика - за горските територии - общинска собственост, след заплащане на такса в общината, както и за такива, предоставени на общината за управление въз основа на договор;
6. лице с висше лесовъдско образование, регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика - за горски територии, за което горско сдружение е сключило договор;
7. лице с висше лесовъдско образование, регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика - за горските територии извън посочените в т. 1 и 5, за които собственикът има сключен договор за конкретния имот.

Чл. 23. (1) За събиране на билки и генетичен материал от диворастящи и култивирани от общината лечебни растения лицата заплащат такси за ползване.

(2) Заплатените такси не се връщат, когато ползването не е осъществено или е прекратено преди срока, определен в разрешителното за ползване, и е по вина на ползвателя.

(3) Заплатените такси се връщат, когато ползването не е осъществено или е прекратено преди срока, определен в разрешителното за ползване, и е по вина на органите, определени по чл. 22, и в случаите на непреодолима сила по смисъла на Търговския закон.

Чл. 24. (1) Таксите за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти - държавна собственост, се определят с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(2) Таксите за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти - общинска собственост, се определят от съответните общински съвети в размер не по-голям от размера на таксите по ал. 1.

Чл. 25. (1) Таксите по чл. 23, ал. 1 постъпват във:

1. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) полза на съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство, когато ползването е от находища, намиращи се в горски територии - държавна собственост, както и в такива, предоставени им за управление въз основа на договор;

2. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, когато ползването е от находища на територията на националните паркове;

3. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г., бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) бюджета на съответната община, когато ползването е от находища, намиращи се в горски територии - общинска собственост, в земи, води и водни обекти в поземления фонд или в населените места - общинска собственост;

4. държавния бюджет, когато ползването е от находища, намиращи се в земеделски земи, води и водни обекти - държавна собственост, в границите на населените места и в поземления фонд.

(2) Таксите по чл. 23, ал. 1 се изразходват за:

1. плановите документи по чл. 50;

2. дейности по поддържането и възстановяването на лечебни растения и техните находища;

3. научни изследвания и наблюдение на лечебните растения;
4. (изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.) изграждане и поддържане на специализираните карта, регистър и информационна система за лечебните растения;
5. култивиране и преработка на лечебните растения;
6. обучение, издаване на образователни материали, провеждане на конференции по лечебни растения;
7. други дейности, свързани с управлението и контрола по този закон.

Чл. 26. (1) (Предишен текст на чл. 26, изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Позволителното за ползване се издава на билкозаготвител - юридическо лице, или на физическо лице, което събира билки за продажба или генетичен материал от лечебни растения, и определя:

1. вида на ползването;
2. разрешеното количество билки или генетичен материал по видове морфологични части;
3. района или конкретното находище;
4. начина на ползване;
5. (нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) срока на ползване;
6. (нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) други условия, свързани с опазване на находището;
7. (нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) лицата, извършващи ползването, ако те са различни от титуляря на позволителното.

(2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Когато позволителното е издадено на билкозаготвител - юридическо лице, в него поименно се записват физическите лица, с които той организира събирането; броят на тези лица не може да бъде по-голям от 20 души.

(3) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Позволителното се издава преди осъществяване на ползването.

Чл. 27. Начинът на ползване се определя с наредба за правилата и изискванията за събиране на билки или генетичен материал от лечебни растения, издадена от министъра на околната среда и водите.

Чл. 28. Забранява се издаването на позволителни за ползване в нарушение на предвижданията на съответните планове, програми и проекти и на специалния режим по чл. 10, ал. 1.

Чл. 28а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Забранява се на физически лица и на юридически лица да продават, изкупуват и превозват билки или генетичен материал, за които няма издадено позволително за ползване по чл. 22 или удостоверение за отглеждане в култура по чл. 46, т. 3.

Чл. 28б. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Забранява се ползването на лечебни растения в нарушение на определените в позволителното по чл. 26, ал. 1 вид, количество, район, начин на ползване и други условия.

Чл. 29. (1) Изкупуването и/или първичната обработка на билки се извършва в билкозаготвителни пунктове.

(2) Съхраняването на изсушени билки се извършва в складове за билки.

(3) Изискванията, на които трябва да отговарят билкозаготвителните пунктове и складовете за билки, се определят с наредба на министъра на здравеопазването и на министъра на околната среда и водите.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Първичната обработка на билките включва тяхното замразяване, изсушаване, оситняване, почистване, балиране и/или опаковане.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Минималната първична обработка в билкозаготвителния пункт е замразяване или изсушаване на билките.

Чл. 31. (1) Билкозаготвителят е лице, което изкупува събрани билки и/или извършва първичната им обработка.

(2) Билкозаготвителят е длъжен:

1. да уведоми съответната регионална инспекция по околната среда и водите за организираните от него билкозаготвителни пунктове и складове за билки до започване на дейността в тях;

2. (нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) да изкупува само билки, за които е издадено разрешително от органите и лицата по чл. 22 или удостоверение за култивиране;

3. (нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) да съхранява разрешителните и/или удостоверенията по т. 2 в срок до 31 март на следващата календарна година;

4. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) да води книга за изкупените, реализираните и наличните количества билки, регистрирана в регионалната инспекция по околната среда и водите;

5. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) да осигурява достъп на контролните органи по този закон за проверка на наличните или намиращите се в процес на първична обработка билки и на необходимата документация;

6. (предишна т. 4, изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) до 20 януари да представя в съответната регионална инспекция по околната среда и водите обобщена информация за изкупените, обработените и реализираните през предходната година билки и техния произход по разрешително, както и за складовите наличности.

(3) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Предоставянето на информация по ал. 2, т. 1 и 6 може да се извърши на хартиен носител или по електронен път.

Чл. 31а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) (1) Книгата по чл. 31, ал. 2, т. 4 се води за всеки билкозаготвителен пункт и склад за билки и се идентифицира с пореден номер, адрес на билкозаготвителния пункт и данни за билкозаготвителя - име, номер на документа за самоличност и постоянен адрес, когато той е физическо лице, или наименование, седалище, адрес на управление, код по БУЛСТАТ или ЕИК и данъчен номер, когато е юридическо лице.

(2) Приключените книги се съхраняват една година от лицата по чл. 31 и 32.

(3) При прекратяване дейността на пункта или склада за билки лицата по чл. 31 и 32 са длъжни в срок до 7 дни писмено да уведомят съответната регионална инспекция по околната среда и водите, да предоставят обобщена информация за изкупените, обработените и реализираните до момента на прекратяване на дейността билки и да съхраняват книгата по чл. 31, ал. 2, т. 4 за срок от една година.

Чл. 32. (1) Изкупуването на неподложени на първична обработка билки може да се извършва и от лица, различни от билкозаготвителите, за нуждите на производства, за които са необходими билки в необработен вид.

(2) Лицата по ал. 1, както и тези, които съхраняват билки в складове за билки, са длъжни да спазват изискванията на чл. 31, ал. 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Билковите аптеки и търговците от фармацевтичната, парфюмерийната, козметичната и хранителната промишленост, които са изкупили билки при осъществяване на дейността си, са длъжни да спазват изискванията на чл. 31, ал. 2, т. 6 и чл. 31а.

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Изкупените свежи или първично обработени билки се придружават от позволително за ползване на билки, издадено по реда на чл. 21, ал. 2, и/или удостоверение за култивиране по чл. 46, т. 3.

Раздел II

Ред за издаване на позволително за ползване

Чл. 34. (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Лицата, които кандидатстват за позволително, подават до органите или лицата по чл. 22 заявление, което съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) име, номер на документа за самоличност и постоянен адрес - за физическите лица;
2. (нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) наименование, седалище, адрес на управление, код по БУЛСТАТ или ЕИК и данъчен номер на юридическото лице и данните по т. 1 на лицето, което го представлява - за билкозаготвител - юридическо лице, както и имената, номер на документа за самоличност и постоянен адрес на лицата, които ще се впишат в позволителното, когато ползването е по реда на чл. 26, ал. 2;
3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) вида и количеството на ползването;
4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) района на събирането.

Чл. 35. (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Органите или лицата по чл. 22 издават позволителното в еднодневен срок от постъпването на заявлението, освен когато за определянето на разрешеното количество се изискват допълнителни справки, но не по-късно от 5 дни от постъпването на заявлението.

Чл. 36. Позволителните за ползване се издават по реда на постъпването на заявленията.

Чл. 37. (1) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) За определяне на количеството органите или лицата по чл. 22 отчитат предвижданията на плановите документи по този закон, включително на документите в проектна фаза.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Когато документите по ал. 1 не са влезли в сила или проектите не са разработени, размерът на разрешеното количество се определя от органите или лицата по чл. 22.

Чл. 38. (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Органът или лицето по чл. 22 отказва издаването на позволително при изчерпване на количествата лечебни растения, определени от плановите документи, като се мотивира писмено в срока по чл. 35.

Чл. 39. Издаденото по реда на предходните членове позволително, както и отказът по чл. 38, могат да се обжалват от заинтересуваните лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 40. (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Изменение на позволителното може да се извършва само от органа или лицето, който го е издал, когато титулярят изрази желание да бъдат променени видът, количеството или районът на събиране.

Чл. 41. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Органът или лицето по чл. 22 отнема позволителното за ползване, когато от дейността на титуляря на позволителното за ползване или на записаните в него по чл. 26, ал. 2 лица е настъпило увреждане или унищожаване на находищата на лечебни растения.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.).

Глава четвърта УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I

Правомощия на органите на изпълнителната власт

Чл. 42. (1) Управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения се осъществява от:

1. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието, храните и горите;
2. областните управители;
3. кметовете на общините;
4. директорите на дирекциите на националните паркове;
5. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите;
6. (нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) директорите на държавните горски стопанства и на държавните ловни стопанства.

(2) Управлението на дейностите по култивиране на лечебните растения се осъществява от:

1. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) министъра на земеделието, храните и горите;
2. кметовете на общините.

Чл. 43. (1) Министърът на околната среда и водите ръководи и координира разработването и провеждането на държавната политика по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително интегрирането ѝ в секторните политики.

(2) За осъществяване на дейността си по ал. 1 министърът на околната среда и водите според своите правомощия:

1. ръководи разработването на Националната стратегия за лечебните растения и я внася за приемане от Министерския съвет;
2. координира контролните функции на органите на изпълнителната власт по отношение на лечебните растения;
3. организира системата за наблюдение и оценка на диворастящите лечебни растения по отношение на състоянието и ползването им;
4. (изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.) организира набирането, поддържането в актуално състояние и предоставянето на данни за лечебните растения съгласно чл. 32, ал. 1, т. 1 от Закона за кадастъра и имотния регистър и създава, и поддържа специализирани карта, регистър и информационна система за тях;
5. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм., бр. 80 от 2009 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) съвместно с министъра на земеделието, храните и горите предлага за одобряване от Министерския съвет тарифи за такси за ползване на диворастящи лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти - държавна собственост;
6. определя лечебните растения под специален режим на опазване и ползване;
7. (нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) утвърждава коефициенти за превръщане на количествата билки от свежо в сухо тегло след съгласуване с научни и браншови организации.

(3) За подпомагане дейността на министъра на околната среда и водите се създава Консултативно-експертен съвет за лечебните растения.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм., бр. 80 от 2009 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Консултативно-експертният съвет изпълнява функциите на държавно-обществен орган в областта на лечебните растения и включва представители на Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието, храните и горите, Министерството на здравеопазването, Изпълнителната агенция по горите, Българската академия на науките, неправителствени организации, Националното сдружение на общините, браншови и научни организации и др.

(5) Министърът на околната среда и водите издава правилник за устройството и дейността на Консултативно-експертния съвет за лечебните растения.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на земеделието, храните и горите ръководи култивирането, селекцията и растителната защита на лечебните растения, както и устойчивото им ползване на територията на поземления фонд.

(2) За осъществяване на дейността си по ал. 1 министърът:

1. (отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.);

2. ръководи и координира дейностите, свързани с култивиране на лечебните растения, като организира:

а) селекция, интродукция, сортоподдържане и сортоизпитване;

б) производство и контрол на посевен и посадъчен материал;

в) разработване на екологосъобразни технологии за култивиране;

г) поддържане на колекции и семенни банки в условия извън естествената им среда;

3. стимулира дейности, свързани с култивираното отглеждане на лечебните растения;

4. (доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) разрешава вноса и износа на посевен и посадъчен материал от лечебни растения съгласно изискванията на Закона за посевния и посадъчния материал;

5. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) организира поддържането и възстановяването на лечебните растения в земите, водите и водните обекти - държавна собственост.

Чл. 45. (1) Областният управител осигурява съответствие между националната стратегия и общинските програми за опазване на околната среда по отношение на лечебните растения.

(2) За целта по ал. 1 областният управител:

1. координира разработването на общинските програми по ал. 1;

2. отговаря за опазването на диворастващите лечебни растения в земите от поземления фонд - държавна собственост, и издава позволителни за ползването на лечебните растения.

Чл. 46. Кметът на общината ръководи изпълнителната дейност на общината във връзка с ползването, опазването и култивирането на лечебните растения, като:

1. организира изпълнението на дейностите по отношение на лечебните растения, включени в общинската програма за опазване на околната среда;

2. издава позволителни за ползване на лечебните растения от земи, води и водни обекти - общинска собственост;

3. издава удостоверения за билките от култивираните лечебни растения;

4. (изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.) предоставя на министъра на околната среда и водите информация за нуждите на наблюдението и оценката на лечебните растения и на създаването и поддържането на специализираните карта и регистър за тях.

Чл. 47. Директорът на дирекцията на националния парк:

1. организира охраната на лечебните растения на територията на парка и контролира ползването и възпроизводството им;
2. издава позволителни за ползване на лечебни растения на територията на парка;
3. предоставя на министъра на околната среда и водите информация по чл. 46, т. 4.

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите:

1. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) контролира ползването и възпроизводството на лечебните растения в горските територии;
2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) предвижда и организира дейности по опазването и охраната на лечебните растения в горските територии;
3. предоставя на министъра на околната среда и водите информация по чл. 46, т. 4;
4. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм., бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) организира поддържането и възстановяването на лечебните растения в горските територии - държавна собственост.

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Директорът на държавното горско стопанство или на държавното ловно стопанство:

1. предвижда и организира дейности по опазване и защита на лечебните растения в горските територии - държавна собственост, както и в териториите, предоставени им за управление въз основа на договор;
2. издава позволителни за ползване на лечебни растения от горските територии - държавна собственост, както и от териториите, предоставени им за управление въз основа на договор.

Чл. 49а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Органите по чл. 42 могат да възлагат правомощията си, свързани с издаването на позволителните по този закон, на оправомощени от тях длъжностни лица.

Раздел II

Планови документи за опазване и ползване на лечебните растения

Чл. 50. За опазване и устойчиво ползване на лечебните растения се разработват:

1. Национална стратегия за лечебните растения - от министъра на околната среда и водите;
2. раздел "Лечебни растения" към плановете за управление съгласно Закона за защитените територии - по задание от министъра на околната среда и водите;
3. раздел "Лечебни растения" към общинската програма за опазване на околната среда - от кмета на съответната община;
4. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) раздел "Лечебни растения" към горскостопанските плановете и програми съгласно Закона за горите.

Чл. 51. Националната стратегия за лечебните растения съдържа:

1. характеристика и анализ на:
 - а) състоянието на лечебните растения в страната по отношение на разпространение, генетичен фонд, ресурси, условия в местообитанията, опазване на екосистемите и естествените местообитания, степен на използване, възобновяване;
 - б) факторите, оказващи влияние на екосистемите, популациите, генетичния фонд, ресурсите на лечебните растения;
 - в) ресурсите от лечебни растения с информация относно тяхната сегашна или бъдеща ценност;

2. прогноза за:

- а) количествените и качествените характеристики на лечебните растения и на ресурсите им;
- б) ползването на лечебните растения;

3. стратегически решения относно:

- а) направлението за постигане на устойчиво развитие на лечебните растения;
- б) целите и показателите за достигане по отношение на ресурсите и разнообразието, задачите и дейностите по етапи и приоритет, начините за постигане на поставените цели, в т. ч. за въздействие върху неблагоприятните фактори в естествената среда на лечебните растения;
- в) финансови и други ресурси за постигане на целите по т. 3, буква "б".

Чл. 52. Националната стратегия формулира изисквания към политиката, плановете и програмите на стопански сектори или дейности, за да се осигури опазването на естествените местообитания, биологичното разнообразие на лечебните растения и на техните ресурси в естествената им среда.

Чл. 53. Националната стратегия се разработва за срок 20 години и се актуализира на всеки 5 години.

Чл. 54. Националната стратегия се приема от Министерския съвет с решение.

Чл. 55. (1) (Предишен текст на чл. 55 - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.)
Раздел "Лечебни растения" по чл. 50, т. 2, 3 и 4 съдържа:

1. описание на местоположението на естествените находища на лечебните растения, условията в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите;
2. анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебни растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване на ресурсите;
3. приоритетни мерки за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения, включително на редки или застрашени от изчезване видове;
4. избор и регламент на територии, които не са защитени, но изискват подходящо управление с цел устойчиво ползване на лечебните растения в тях;
5. предложения за разработване на местни нормативни актове за начините на земеползване съобразно изискванията на нормативните актове и плановите документи от по-висока степен.

(2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) В разработката по ал. 1 с предимство се включват разпространените в района видове лечебни растения - обект на стопанско ползване, както и лечебни растения под специален режим на опазване и ползване или представляващи интерес по причини от природозащитен или научен характер.

Раздел III

Система за наблюдение и оценка на лечебните растения.

Специализирани карта и регистър

(Загл. изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.)

Чл. 56. (1) За диворастящите лечебни растения се организира и прилага система за дългосрочно наблюдение и оценка на състоянието на техните популации и ресурси и върху ползването им с цел своевременно идентифициране на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване на вредните последици и определяне ефективността на мерките за опазване на лечебните растения.

(2) Наблюдението и оценката по ал. 1 се организират от Министерството на околната среда и водите и представляват неразделна част от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг (НАСЕМ).

(3) Държавните и местните органи, съобразно правомощията си и функциите на съответните администрации, са длъжни да предоставят данни на Министерството на околната среда и водите за целта на наблюдението и оценката по ал. 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Министърът на околната среда и водите утвърждава:

1. методика за оценка на ресурсите от лечебни растения;
2. методика за извършване на дългосрочна оценка и наблюдение на естествени популации от лечебни растения.

Чл. 57. (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.) (1) Специализираните карта и регистър на лечебните растения осигуряват данни за местоположение, граници, размери, собственост на находищата, състояние на лечебните растения, количествени запаси и степен на ползване на ресурсите им.

(2) Картата и регистърът по ал. 1 са публични и се водят за осигуряване на опазването и устойчивото ползване на лечебните растения.

(3) При създаването и поддържането на специализираните карта и регистър се използват данни от раздел "Лечебни растения" към плановете, програмите и проектите по чл. 50, т. 2, 3 и 4, както и от наблюдението и оценката по чл. 56.

(4) Регионалните инспекции по околната среда и водите и дирекциите на националните паркове създават и поддържат за контролираната от тях територия специализирани карта и регистър на лечебните растения, данните от които се обобщават и систематизират от Министерството на околната среда и водите.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Съдържанието на специализираните карта и регистър на лечебните растения и условията и редът за създаването и поддържането им се определят с наредба на министъра на околната среда и водите и министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(6) Лицата ползват данни от специализираните карта и регистър на лечебните растения срещу заплащане на такса по тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(7) Условията и редът за предоставяне на специализираните данни от картата и регистъра по ал. 1 се определят с наредба на министъра на околната среда и водите.

Глава пета

КОНТРОЛ

Чл. 58. Министърът на околната среда и водите контролира:

1. провеждането на държавната политика за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения;
2. състоянието на генетичния фонд на лечебните растения на територията на страната и устойчивото им ползване;
3. въвеждането в природата на чужди видове лечебни растения.

Чл. 59. Регионалните инспекции по околната среда и водите контролират:

1. изпълнението на предвижданията на плановете документи по чл. 50;
2. спазването на специалния режим по чл. 10, ал. 1;
3. дейността на билкозаготвителите в билкозаготвителните пунктове и складовете за билки;

4. (доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) вида и количествата на билките за преработване и търговия;
5. опазването на находищата и ползването на лечебните растения;
6. лицата, които събират билки или генетичен материал, по отношение на вида и количеството, както и начините и средствата за събиране;
7. (нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) издадените позволителни от органите и лицата по чл. 22.

Чл. 60. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на земеделието, храните и горите контролира посевния и посадъчния материал от лечебни растения.

Чл. 61. Областният управител контролира ползването на лечебните растения в земите, водите и водните обекти в поземления фонд - държавна собственост.

Чл. 62. Кметът на общината контролира ползването на лечебните растения в земите, водите и водните обекти - общинска собственост, в поземления фонд и в населените места.

Чл. 63. Директорът на дирекция на национален парк контролира:

1. изпълнението на плановете за управление, отнасящи се до лечебните растения;
2. ползването на лечебните растения на територията на националния парк.

Чл. 64. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Регионалната дирекция по горите организира контрола върху ползването и възпроизводството на лечебните растения в горските територии в обхвата на нейното действие.

Чл. 64а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) За неуредените случаи при осъществяване на контролните правомощия по този закон се прилагат разпоредбите на глава девета от Закона за опазване на околната среда.

Глава шеста

ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.)

Раздел I

(Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.)

Принудителни административни мерки

Чл. 64б. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения по този закон, както и за предотвратяване или отстраняване на вредни последици върху лечебните растения и техните находища органите по чл. 64г или оправомощени от тях длъжностни лица прилагат принудителни административни мерки.

Чл. 64в. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Принудителни административни мерки се прилагат в случаите на възникване на непосредствена опасност от

увреждане или унищожаване на естествените находища или биологичното разнообразие на лечебни растения вследствие на:

1. нарушения по този закон;
2. природни бедствия;
3. аварии и други непредвидени обстоятелства, предизвикани от човешка дейност.

Чл. 64г. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) (1) Директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите или оправомощени от тях длъжностни лица:

1. спират с мотивирана заповед дейности по ползването на лечебни растения в техните естествени находища, извършвани в нарушение на този закон;
2. издават задължителни предписания за мерки за опазване, поддържане и възстановяване на естествените находища на лечебни растения, както и за предотвратяване и/или отстраняване на нарушения и вредните последици от тях с определяне на срокове и отговорници за изпълнението им.

(2) Директорите на дирекции на национални паркове съобразно териториалната си компетентност или оправомощени от тях длъжностни лица:

1. прилагат принудителните административни мерки по ал. 1;
2. ограничават или забраняват достъп до естествени находища на лечебни растения за определен период.

(3) Директорите на държавни горски стопанства, директорите на държавни ловни стопанства и кметовете на общини или оправомощени от тях длъжностни лица съобразно териториалната си компетентност прилагат принудителните административни мерки по ал. 2, т. 2, като уведомяват за това съответната регионална инспекция по околната среда и водите.

Чл. 64д. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) (1) Прилагането на принудителните административни мерки се извършва с мотивирана заповед, в която се посочват основанията за прилагане, видът и начинът на прилагане на съответната принудителна административна мярка.

(2) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Обжалването на заповедта по ал. 1 не спира изпълнението ѝ.

Раздел II

(Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.)

Административнонаказателна отговорност

Чл. 65. (1) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Който в нарушение на разпоредбите на чл. 7, ал. 1 и 2 не прилага мерките за опазване на лечебните растения, когато това се изисква от съответните планове, програми и проекти, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв., съответно с имуществена санкция от 300 до 3000 лв.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на лице, което не изпълнява предписанията на регионалната инспекция по околната среда и водите за опазване на лечебните растения.

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Който в нарушение на разпоредбата на чл. 12 събира, закупува, извършва първична обработка и търговия с билки от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване и в нарушение на заповедите по чл. 10, ал. 2 или 5, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв., съответно с имуществена санкция от 500 до 3000 лв.

Чл. 67. (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.).

Чл. 68. (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.).

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.).

Чл. 70. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Който в нарушение на разпоредбите по чл. 16, ал. 4 извършва паша извън районите или местата, определени от горскостопанските планове и програми, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв. Същото наказание се налага и за пашата в земеделските земи съгласно изискванията на чл. 17, ал. 2.

Чл. 71. (1) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Длъжностно лице, което издаде позволително за ползване в нарушение на правилата и изискванията, определени с наредбата по чл. 27, се наказва с глоба от 100 до 3000 лв.

(2) (Отм., предишна ал. 1, изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Длъжностно лице, което издаде позволително в нарушение на чл. 28, като не спазва предвижданията на съответните планове, програми и проекти, както и разпоредбите на заповедта за специалния режим на опазване и ползване по чл. 10, ал. 2 и на заповедта на директора на регионалната инспекция по околната среда и водите по чл. 10, ал. 5, се наказва с глоба от 200 до 5000 лв.

Чл. 72. (1) (Предишен текст на чл. 72, изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Който в нарушение на чл. 21, ал. 2 и ал. 5 ползва лечебни растения за стопанска дейност без позволително, се наказва с глоба от 20 до 1000 лв., съответно с имуществена санкция от 300 до 5000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Който в нарушение на чл. 28б ползва лечебни растения с редовно издадено позволително, но извън указаните в него вид на ползване, разрешено количество, район или конкретно находище, начин на ползване и срок, както и при неизпълнение на поставените в позволителното други условия, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв., съответно с имуществена санкция от 200 до 2000 лв.

Чл. 73. Който ползва лечебните растения по начини и със средства, които водят до увреждане на находищата им, до намаляване на техните ресурси, до затруднено възобновяване на популациите им или до намаляване на тяхното биологично разнообразие или в нарушение на разпоредбите на наредбата по чл. 27, се наказва с глоба до 3000 лв., съответно с имуществена санкция до 5000 лв.

Чл. 73а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Който в нарушение на чл. 28а продава, закупува и/или превозва билки или генетичен материал, за които няма издадено позволително за ползване по чл. 22 или удостоверение за отглеждане в култура по чл. 46, т. 3, се наказва с глоба от 100 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 300 до 3000 лв.

Чл. 73б. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Който наруши изискванията на наредбата по чл. 29, ал. 3, се наказва с глоба от 50 до 3000 лв. или с имуществена санкция от 300 до 5000 лв.

Чл. 74. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Който в нарушение на чл. 31, ал. 2 не уведоми регионалната инспекция по околната среда и водите за организираните от него билкозаготвителни пунктове, закупува билки, за които не е издадено позволително или удостоверение за культивиране, не съхранява позволителните или удостоверенията в посочения срок, не води книга за изкупените, реализираните и наличните количества билки и за техния произход, не осигурява достъп на контролните органи до наличните или намиращите се в процес на първична обработка билки, не предоставя обобщена информация на инспекцията за

изкупените и наличните количества билки, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 300 до 2500 лв.

Чл. 75. Лицата, които в нарушение на чл. 32 не предоставят обобщена информация пред регионалната инспекция по околната среда и водите за изкупените, реализираните и намиращите се на склад билки, се наказват с имуществена санкция до 5000 лв.

Чл. 76. Длъжностно лице, предоставило на трети лица информация, събрана по реда на чл. 74, представляваща търговска или фирмена тайна, се наказва с глоба до 5000 лв., освен ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 76а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) Вещите, включително събраните лечебни растения - предмет на нарушение, и вещите, послужили за неговото извършване, се отнемат в полза на държавата, независимо чия собственост са.

(2) Продажбата на вещи по ал. 1 се извършва по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Чл. 76б. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) Когато лицата по чл. 31 и 32 не представят или не притежават документите съгласно изискванията на чл. 33, им се налага глоба от 100 до 1000 лв. или имуществена санкция от 200 до 2500 лв.

Чл. 76в. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) За неизпълнение на принудителните административни мерки по чл. 64г физическите лица се наказват с глоба от 100 до 2000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 300 до 4000 лв.

Чл. 76г. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) За други нарушения на този закон, ако извършеното не съставлява престъпление, физическите лица се наказват с глоба от 100 до 1000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 200 до 2000 лв.

Чл. 77. (1) Нарушенията по този закон се установяват с актове на длъжностни лица, упълномощени от органите по чл. 42, ал. 1, съобразно техните правомощия.

(2) Наказателните постановления се издават от лицата по чл. 42, ал. 1 или от упълномощени от тях длъжностни лица.

Чл. 78. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изменението на наказателните постановления се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Лечебни растения" са тези, които могат да бъдат използвани за получаване на билки.
2. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.) "Билки" са отделни морфологични растителни части или цели растения, както и плодове и семена от тях, които в свежо или изсушено състояние са предназначени за лечебни и профилактични цели, за производство на лекарствени продукти, за хранителни, козметични и технически цели.
3. "Естествено находище" е местообитание заедно с популация от диворастящи лечебни растения.
4. "Естествено местообитание" е пространствено ограничена територия, включваща всички компоненти на неживата и живата природа, които със своите параметри определят условията за съществуване на природните популации.

5. "Условия на средата" са всички фактори на неживата и живата природа, характеризиращи местообитанието.
6. "Популация" е териториално обособена съвкупност от индивиди от един и същи вид, които могат свободно да обменят помежду си генетичен материал.
7. "Устойчиво ползване" е ползването на лечебните растения в количества, по начини и със средства, които не водят до трайно намаляване на генетичния им или ресурсния потенциал и позволяват дългосрочното задоволяване на нуждите на сегашните и бъдещите поколения.
8. "Генетичен фонд" е съвкупността от наследствените качества на организмите.
9. "Генетичен материал" е материал от растителен произход, съдържащ функционални единици на наследственост.
10. "Ресурси от лечебни растения" е съвкупността от лечебни растения, разгледани като природен продукт, използван от хората за задоволяване на сегашни или потенциални техни нужди.
11. "Режим на ползване на находището" е система от мерки, включваща периоди на експлоатация и покой за възстановяване на ресурсите от лечебни растения.
12. "Биологично разнообразие" е многообразието от живите организми от всички типове екосистеми, както и екологичните комплекси, към които те принадлежат, в това число разнообразието в рамките на вида, между видовете и между екосистемите.
13. "Култивирани лечебни растения" са такива видове, които се отглеждат при контролирани от човека условия.
14. "Приоритетни видове" са такива лечебни растения, които поради своята биологична или ресурсна ценност се нуждаят от специални мерки за опазване или които са определени като такива по силата на международни споразумения, по които Република България е страна.
15. "Приоритетни типове природни местообитания" са местообитанията на приоритетни видове лечебни растения или които са определени като такива по силата на международни споразумения, по които Република България е страна.
16. "Морфологични части" са коренът, коренището, луковицата, грудката, стръкът, листът и цветът на растението.
17. "Начин на ползване" са указанията относно начина на събиране на билките (изкопаване, откъсване, изрязване, обелване), използваните инструменти и необходимите изисквания за възстановяване на находището.
18. "Билки за лични нужди" са количества билки в свежо състояние, събрани от едно лице в рамките на един ден, както следва:
 - а) корени, коренища, луковици или грудки - до 1 кг;
 - б) стръкове - до 2 кг;
 - в) листа - до 1 кг;
 - г) кори - до 0,5 кг;
 - д) цветове - до 0,5 кг;
 - е) семена - до 0,1 кг;
 - ж) плодове - до 10 кг;
 - з) пъпки - до 0,5 кг;
 - и) талус - до 1 кг.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Националната стратегия за опазване на лечебните растения се разработва в 3-годишен срок от влизането в сила на закона.

§ 3. (1) Раздел "Лечебни растения" към документите по чл. 50, т. 2, 3 и 4 се разработва в срок 3 години от влизането в сила на закона.

(2) До разработването на раздела по ал. 1 в срок една година от влизането в сила на закона съответните органи извършват приблизителна оценка на ресурсите и на възможностите за ползване въз основа на теренни изследвания.

(3) Изследванията и оценката по ал. 1 се оформят в предварителен проект на раздела по ал. 1, който се съгласува със съответната регионална инспекция по околната среда и водите.

§ 4. До разработването на раздела по § 3 позволявателните по този закон се издават, като се отчита информацията на предварителния проект по § 3, ал. 3.

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.) Специализираните карта и регистър на лечебните растения се организират в срок 5 години от влизането в сила на закона.

§ 6. Регистрирането на съществуващите изкупвателни пунктове в съответната регионална инспекция по околната среда и водите се извършва в срок до 2 месеца от влизането в сила на закона.

§ 7. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г. и бр. 26 от 1999 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 63:

а) в ал. 1 думите "кори" и "билки" се заличават, а след думите "семена" и "горски плодове" се добавя "с изключение на такива от лечебни растения";

б) създава се нова ал. 2:

"(2) Ползването на лечебните растения се урежда от отделен закон.";

в) досегашните ал. 2, 3 и 4 стават съответно ал. 3, 4 и 5.

2. В чл. 64 думите "борина и кори" се заменят с "и борина".

3. В чл. 65, ал. 1 думата "билки" се заличава, а след думите "горски плодове" се добавя "с изключение на такива от лечебни растения".

4. В чл. 93, т. 2 след думата "услуги" се добавя "включително такси за ползване на диворастящи лечебни растения от държавния горски фонд".

5. В чл. 95 се създават т. 26, 27 и 28:

"26. дейности по възстановяването, поддържането и култивирането на лечебни растения и техните находища в държавния горски фонд;

27. наблюдение и оценка на лечебните растения в горския фонд;

28. изграждане и поддържане на кадастъра на лечебните растения."

§ 8. В Закона за защита на природата (обн., ДВ, бр. 47 от 1967 г.; изм., бр. 3 от 1977 г., бр. 39 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 86 от 1991 г., бр. 85 от 1997 г. и бр. 11 и 133 от 1998 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9, ал. 2 думите "билки" и "ценни билки" се заличават.

2. Създава се чл. 14а:

"14а. Опазването на защитените лечебни растения се урежда с отделен закон."

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 91 от 2002 г.)
.....

§ 18. (1) Разпоредбите на чл. 60 - 64, § 12, т. 1 и 4 и § 14 - 17 влизат в сила от 1 януари 2003 г.

(2) До влизането в сила на разпоредбите по ал. 1 дейността на Националния фонд за опазване на околната среда се осъществява в съответствие с разпоредбите на § 9 и приложение № 7 към § 9 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2002 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към
Административнопроцесуалния кодекс
(ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)

§ 75. В Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм., бр. 23 и 91 от 2002 г.) навсякъде думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за рибарството и аквакултурите
(ДВ, бр. 36 от 2008 г.)

§ 100. В Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм., бр. 23 и 91 от 2002 г., бр. 30 и 65 от 2006 г. и бр. 94 от 2007 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието и горите", "министърът на земеделието и горите", "министъра на земеделието и горите" и "Националното управление по горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и продоволствието", "министърът на земеделието и продоволствието", "министъра на земеделието и продоволствието" и "Държавната агенция по горите".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за горите
(ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

§ 77. В Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм., бр. 23 и 91 от 2002 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 94 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

б. Навсякъде в закона думите "лесничейство" и "лесничейството" се заменят съответно с "горско стопанство" и "държавното горско стопанство".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за горите
(ДВ, бр. 80 от 2009 г.)

§ 69. В Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм., бр. 23 и 91 от 2002 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 94 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г.) се правят следните изменения:

2. Навсякъде в закона думите:

- а) "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните";
- б) "председателя на Държавната агенция по горите" и "председателят на Държавната агенция по горите" се заменят съответно с "изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите" и "изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите".

.....

ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за лечебните растения
(ДВ, бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.)

.....

§ 47. Навсякъде в закона думите "лекарствени средства" се заменят с "лекарствени продукти".

.....

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение на Закона за Българската агенция по безопасност на храните
(ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.)

.....

§ 41. В Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм., бр. 23 и 91 от 2002 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 94 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 80 и 103 от 2009 г., бр. 28 от 2011 г., бр. 82 от 2012 г., бр. 66 от 2013 г. и бр. 98 от 2014 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието и храните", "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните" се заменят съответно с "Министерството на земеделието, храните и горите", "министърът на земеделието, храните и горите" и "министъра на земеделието, храните и горите".

.....

Приложение

към чл. 1, ал. 2

Списък на лечебните растения, които попадат под разпоредбите на закона

А

Азмацуг (Див керевиз) балдаранолистен	Anthriscus cerefolium(L.) Hoffm.	Apiaceae
Акорус (Блатен аир)	Acorus calamus L.	Araceae
Алцеа бледа	Alcea pallida(W.K.) Bess.	Malvaceae
Анакамптис обикновен	Anacamptis pyramidalis (L.) L.C. Rich.	Orchidaceae
Анасон едър	Pimpinella major (L.) Huds.	Apiaceae

Анасон каменоломков	<i>Pimpinella saxifraga</i> L.	Apiaceae
Аспрут жълтоцветен	<i>Carthamus lanatus</i> L.	Asteraceae
Ацинос полски	<i>Acinos arvensis</i> (Lam.)Dandy (<i>Calamintha acinos</i> Clairv.)	Lamiaceae
Ацинос ароматичен	<i>Acinos suaveolens</i> (S.et S.) G.Don.	Lamiaceae
Б		
Балдаран грудков	<i>Chaerophyllum</i> <i>bulbosum</i> L.	Apiaceae
Балдаран замайващ	<i>Chaerophyllum</i> <i>tenulentum</i> L.	Apiaceae
Безсмъртниче обикновено	<i>Xeranthemum</i> <i>annuum</i> L.	Asteraceae
Белоочица виолетова	<i>Buglossoides</i> <i>purpureo-caerulea</i> (L.) Lohnst. (<i>Lithospermum</i> <i>purpureo-coeruleum</i> L.)	Boraginaceae
Белоочица полска	<i>Buglossoides arvensis</i> (L.) Lohnst. (<i>Liyhospermum</i> <i>arvense</i> L.)	Boraginaceae
Бенедиктински трън, пресечка	<i>Cnicus benedictus</i> L.	Asteraceae
Битуминария	<i>Bituminaria</i> <i>bituminosa</i> (L.) Stirt. (<i>Psoralea bituminosa</i> L.)	Fabaceae
Благун	<i>Quercus frainetto</i> Ten. (<i>Q. conferta</i> Kit.)	Fagaceae
Блатия обикновена	<i>Lythrum salicaria</i> L.	Lythraceae

Блатия пръстена	<i>Lythrum virgatum</i> L.	Lythraceae
Блатна перуника	<i>Hottonia palustris</i> L.	Primulaceae
Блатняк обикновен	<i>Caltha palustris</i> L.	Ranunculaceae
Блъшница	<i>Pulicaria dysenterica</i> (L.) Bernh.	Asteraceae
Блян бял	<i>Hyoscyamus albus</i> L.	Solanaceae
Блян черен	<i>Hyoscyamus niger</i> L.	Solanaceae
Божур червен	<i>Paeonia peregrina</i> Mill.	Paeoniaceae
Бор бял	<i>Pinus sylvestris</i> L.	Pinaceae
Боровинка синя	<i>Vaccinium</i> <i>uliginosum</i> L.	Ericaceae
Боровинка червена	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.	Ericaceae
Боровинка черна	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	Ericaceae
Ботурче есенно	<i>Cyclamen</i> <i>hederifolium</i> Ait. (<i>C.</i> <i>neapolitanum</i> Ten.)	Primulaceae
Ботурче пролетно	<i>Cyclamen coum</i> Mill.	Primulaceae
Брекиня	<i>Sorbus torinalis</i> (L.) Crantz.	Rosaceae
Бреза обикновена	<i>Betula pendula</i> Roth. (<i>B. verrucosa</i> Ehrh.)	Betulaceae
Брей обикновен	<i>Tamus communis</i> L.	Dioscoreaceae
Брош бояджийски	<i>Rubia tinctorum</i> L.	Rubiaceae
Бръшлян	<i>Hedera helix</i> L.	Araliaceae
Бряст планински	<i>Ulmus glabra</i> Huds.	Ulmaceae
Бряст полски	<i>Ulmus minor</i> Mill.	Ulmaceae
Бърдун бял	<i>Asphodelus albus</i> Mill.	Liliaceae

Бърдуче (Жълта водна роза)	<i>Nuphar lutea</i> (L.) S. et S.	Nymphaeaceae
Бударица красива	<i>Galeopsis speciosa</i> Mill.	Lamiaceae
Бударица обикновена	<i>Galeopsis ladanum</i> L.	Lamiaceae
Бударица петниста	<i>Galeopsis tetrachit</i> L.	Lamiaceae
Бук източен	<i>Fagus orientalis</i> Lipsky	Fagaceae
Бук обикновен	<i>Fagus sylvatica</i> L.	Fagaceae
Бутрак	<i>Bidens tripartita</i> L.	Asteraceae
Бучиниш, петнист (Цволика)	<i>Conium maculatum</i> L.	Apiaceae
Бъз нисък (Бъзак)	<i>Sambucus ebulus</i> L.	Caprifoliaceae
Бъз червен	<i>Sambucus racemosa</i> L.	Caprifoliaceae
Бъз черен	<i>Sambucus nigra</i> L.	Caprifoliaceae
Бърдун бял	<i>Asphodelus albus</i> Mill.	Liliaceae
Бял имел	<i>Viscum album</i> L.	Loranthaceae
Бял трън	<i>Sylibum marianum</i> (L.) Gaerth.	Asteraceae
Бясно дърво обикновено	<i>Daphne mezereum</i> L.	Thymeleaceae

В

Великденче австрийско	<i>Veronica austriaca</i> L.	Scrophulariaceae
Великденче крайпоточно	<i>Veronica beccabunga</i> L.	Scrophulariaceae
Великденче лечебно	<i>Veronica officinalis</i> L.	Scrophulariaceae
Великденче огничевоподобно	<i>Veronica anagallis-aquatica</i> L.	Scrophulariaceae

Великденче плоскосеменно	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	Scrophulariaceae
Великденче полско	<i>Veronica arvensis</i> L.	Scrophulariaceae
Великденче пълзящо	<i>Veronica prostrata</i> L.	Scrophulariaceae
Венерин (Богородичен) косъм	<i>Adiantum capillus- veneris</i> L.	Adiantaceae
Ветрогон полски	<i>Eryngium campestre</i> L.	Apiaceae
Ветрогон приморски	<i>Eryngium maritimum</i> L.	Apiaceae
Вечерник обикновен	<i>Hesperis matronalis</i> L.	Brassicaceae
Винобой американски	<i>Phytolaca americana</i> L.	Phytolacaceae
Винче лечебно	<i>Anchusa officinalis</i> L.	Boraginaceae
Винцетоксикум лечебен (Устрел лечебен)	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medic.(<i>V. officinale</i> L., <i>Cynanchum vincetoxicum</i> (L.) R.Br.	Asclepiadaceae
Витошки еделвайс	<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.	Asteraceae
Вишна храстовидна (В. степна)	<i>Pr unus fruticosa</i> Pall. (<i>Cerasus</i> f.)	Rosaceae
Воден морач обикновен	<i>Oenanthe aquatica</i> L.	Apiaceae
Водолюб сенников	<i>Butmus umbellatus</i> L.	Butomaceae
Водна детелина	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	Mentyanthaceae

Водна леща дребна	<i>Lemna minor</i> L.	Lemnaceae
Водна роза (Блатна роза)	<i>Nymphaea alba</i> L.	Nymphaeaceae
Водянка жабешка	<i>Hydrocharis morsus-ranae</i> L.	Hydrocharitaceae
Войничича	<i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb. ex Prantl.	Brassicaceae
Воловодец жълтугов (Синя китка)	<i>Orobanche rapum-genistae</i> Thuill.	Orobanchaceae
Воловодец малък (Синя китка)	<i>Orobanche minor</i> Sm.	Orobanchaceae
Волски език	<i>Phyllitis scolopendrium</i> (L.) Newm. (<i>Scolopendrium vulgare</i> Sw.)	Aspleniaceae
Вранско око	<i>Paris quadrifolia</i> L.	Liliaceae
Вратига, паничка	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	Asteraceae
Вълмо руско	<i>Salicornia ruthenica</i> Iljin.	Chenopodiaceae
Вълча ябълка обикновена	<i>Aristolochia clematitis</i> L.	Aristolochiaceae
Вълча ябълка кръглолистна	<i>Aristolochia rotunda</i> L.	Aristolochiaceae
Върба бяла	<i>Salix alba</i> L.	Salicaceae
Върба петтичинкова	<i>Salix pentandra</i> L.	Salicaceae
Върба срещуположнолистна (В. червена)	<i>Salix purpurea</i> L.	Salicaceae
Върбинка лечебна	<i>Verbena officinalis</i> L.	Verbenaceae
Вятърче планинско	<i>Jasione montana</i> L.	Campanulaceae

Г

Габър обикновен	<i>Carpinus betulus</i> L.	Betulaceae
Гвачка обикновена	<i>Monotropa hypopitys</i> L.	Monotropaceae
Гергевка	<i>Cruciata laevipes</i> Opiz. (<i>Galium cruciatum</i> (L.) Scop.)	Rubiaceae
Гимнадения комароцветна	<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	Orchidaceae
Глог червен	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	Rosaceae
Глог черен	<i>Crataegus pentagyna</i> W.et K.ex Willd.	Rosaceae
Глухарче обикновено	<i>Taraxacum officinale</i> Web.	Asteraceae
Глушина грахова	<i>Vicia pisiformis</i> L.	Fabaceae
Глушина едроцветна (Фийе.)	<i>Vicia grandiflora</i> Scop.	Fabaceae
Глушина посевна	<i>Vicia sativa</i> L.	Fabaceae
Глушина птича	<i>Vicia cracca</i> L.	Fabaceae
Гологлавче обикновено	<i>Globularia ahyllanthes</i> Crantz (<i>G. vulgaris</i> L.)	Globulariaceae
Гологлавче сърцевиднолистно	<i>Globularia cordifolia</i> L.	Globulariaceae
Горва горчива	<i>Cardamine amara</i> L.	Brassicaceae
Горва ливадна	<i>Cardamine pratensis</i> L.	Brassicaceae
Горва луковична (Зъбник)	<i>Cardamine bulbifera</i> (L.) Crantz. (<i>Dentaria bulbifera</i> L.)	Brassicaceae

Горицвет летен	<i>Adonis aestivalis</i> L.	Ranunculaceae
Горицвет пролетен	<i>Adonis vernalis</i> L.	Ranunculaceae
Горска майка обикновена (Рабавец)	<i>Lathraea squamaria</i> L.	Scrophulariaceae
Горуха буренна	<i>Lepidium ruderae</i> L.	Brassicaceae
Горуха житнолистна	<i>Lepidium</i> <i>graminifolium</i> L.	Brassicaceae
Горуха полска	<i>Lepidium campestre</i> (L.) R.Br.	Brassicaceae
Горуха посевна	<i>Lepidium sativum</i> L.	Brassicaceae
Горуха пронизанолистна	<i>Lepidium</i> <i>perfoliatum</i> L.	Brassicaceae
Горуха широколистна	<i>Lepidium latifolium</i> L.	Brassicaceae
Горчивка българска	<i>Gentianella</i> <i>bulgarica</i> (Vel.) Holub. (<i>Gentiana</i> <i>bulgarica</i> Vel.)	Gentianaceae
Горчица сарепска	<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern.	Brassicaceae
Градински чай	<i>Salvia officinalis</i> L.	Lamiaceae
Гръмотрън бодлив	<i>Ononis spinosa</i> L.	Fabaceae
Гълъбови очички	<i>Hepatica nobilis</i> Mill.	Ranunculaceae
Гърбач	<i>Periploca graeca</i> L.	Asclepiadaceae
Гърлица обикновена	<i>Limonium vulgare</i> Mill.	Plumbaginaceae
Гърличе, свински ягоди	<i>Chenopodium</i> <i>virgatum</i> L. (<i>Ch.foliosum</i> L.)	Chenopodiaceae

Д

Двуредка тънколистна	<i>Diplotaxis tenuifolia</i> (L.) DC.	Brassicaceae
Дебелец червеникав	<i>Sempervivum</i> <i>marmoreum</i> Grab.	Crassulaceae
Дебрянка европейска	<i>Sanucula europaea</i> L.	Apiaceae
Девесил мъхнат	<i>Heracleum</i> <i>verticillatum</i> Panc.(<i>H.sphondilium</i> L.)	Apiaceae
Девесил сибирски	<i>Heracleum sibiricum</i> L.	Apiaceae
Детелина алпийска	<i>Trifolium alpestre</i> L.	Fabaceae
Детелина ливадна	<i>Trifolium pratense</i> L.	Fabaceae
Детелина панонска	<i>Trifolium</i> <i>pannonicum</i> Jacq.	Fabaceae
Детелина плевелна	<i>Trifolium arvense</i> L.	Fabaceae
Детелина пълзяща	<i>Trifolium repens</i> L.	Fabaceae
Джел обикновен (Кошничар)	<i>Plex aquifolium</i> L.	Aquifoliaceae
Дзука сиво-зелена	<i>Juncus inflexus</i> L. (<i>J.</i> <i>glaucus</i> Ehrh.)	Juncaceae
Див копър старопланински	<i>Meum athamanticum</i> Jacq.	Apiaceae
Див магданоз	<i>Aethusa cynapium</i> L.	Apiaceae
Див рожков	<i>Cercis siliquastrum</i> L.	Fabaceae
Див слънчоглед стълбчест	<i>Doronicum columnae</i> Ten.	Asteraceae
Див тютюн клинолистен	<i>Ligularia glauca</i> (L.) Hoffm.	Asteraceae
Дива краставица	<i>Ecbalium elaterium</i> L.	Cucurbitaceae
Дива тиква	<i>Bryonia alba</i> L.	Cucurbitaceae

Дилянка	Valeriana officinalis L.	Valerianaceae
Динка дребна	Sanguisorba minor Scop.	Rosaceae
Динка лечебна	Sanguisorba officinalis L.	Rosaceae
Дифазиаструм алпийски	Diphasiastrum alpinum (L.) Holub.(Lycopodium alpinum L.)	Lycopodiaceae
(Плаун алпийски)		
Драка	Paliurus spina-christi Mill.	Rhamnaceae
Дрян обикновен	Cornus mas L.	Cornaceae
Дъб летен	Quercus robur L. (Q. pedunculata Ehrh.)	Fagaceae
Дяволска уста обикновена	Leonurus cardiaca L.	Lamiaceae
Е		
Ежова главичка	Sparganium erectum L.(S. ramosum L.)	Sarganiaceae
Ела бяла	Abies alba Mill.	Pinaceae
Елша черна	Alnus glutinosa (L.) Gaertn.	Betulaceae
Еньовче ароматно (Лазаркиня)	Galium odoratum (L.) Scop. (Asperula odorata L.)	Rubiaceae
Еньовче лъскаво	Galium lucidum All. (G. mollugo ssp. lucidum All.)	Rubiaceae
Еньовче същинско	Galium verum L.	Rubiaceae
Ефедра обикновена	Ephedra distachya L.	Ephedraceae
Еуклидиум (Пикливче)	Euclidium syriacum (L.) R.Br.	Brassicaceae

Ж

Женска папрат обикновена	<i>Athyrium filix- femina</i> (L.) Roth.	Athyriaceae
Живениче възловато	<i>Scrophularia nodosa</i> L.	Scrophulariaceae
Живениче кучешко	<i>Scrophularia canina</i> L.	Scrophulariaceae
Живовлек бълхов	<i>Plantago afra</i> L. (P. <i>psyllium</i> L.)	Plantaginaceae
Живовлек голям	<i>Plantago major</i> L.	Plantaginaceae
Живовлек гребенест	<i>Plantago subulata</i> L. (<i>P. carinata</i> Schrad.)	Plantaginaceae
Живовлек ланцетовиден	<i>Plantago lanceolata</i> L.	Plantaginaceae
Живовлек перестолистен	<i>Plantago coronopus</i> L.	Plantaginaceae
Живовлек пясъчен	<i>Plantago scabra</i> Moench. (<i>P. arenaria</i> W.K.)	Plantaginaceae
Живовлек среден	<i>Plantago media</i> L.	Plantaginaceae
Жълтица	<i>Chrisosplenium</i> <i>alternifolium</i> L.	Saxifragaceae
Жълтуга висока (Ж. багрилна)	<i>Genista tinctoria</i> L.	Fabaceae
Жълтуга горска	<i>Genista ovata</i> W.et K.	Fabaceae
Жълтурче	<i>Ranunculus ficaria</i> L.	Ranunculaceae

З

Загърличе	<i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh.	Apiaceae
Зайча сянка лечебна	<i>Asparagus officinalis</i> L.	Liliaceae

Зайчина пъстра	<i>Coronilla varia</i> L.	Fabaceae
Зайчина скорпионова	<i>Coronilla scorpioides</i> (L.) Koch.	Fabaceae
Залист бодлив	<i>Ruscus aculeatus</i> L.	Liliaceae
Зановец бял	<i>Chamaecytisus albus</i> (Jacq.) Rothm. (Cytisus albus Hacq.)	Fabaceae
Зановец карпатски	<i>Chamaecytisus lejocarpus</i> (A.Kern.) Rothm. (Cytisus lejocarpus W.K.)	Fabaceae
Зановец космат	<i>Chamaecytisus hirsutus</i> (L.) Link. (Cytisus hirsutus L.)	Fabaceae
Зановец регенсбургски	<i>Chamaecytisus ratisbonensis</i> (Schaeff.) Rothm. (Cytisus ratisbonensis Schaeff.)	Fabaceae
Зарасличе (Черен оман)	<i>Symphytum officinale</i> L.	Boraginaceae
Зарниче	<i>Astrantia major</i> L.	Apiaceae
Звездан обикновен	<i>Lotus corniculatus</i> L.	Fabaceae
Звездица средна	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	Caryophyllaceae
Звездица тревна	<i>Stellaria graminea</i> L.	Caryophyllaceae
Звъника багрилна (Жълт кантарион багрилен)	<i>Hypericum androsaemum</i> L.	Hypericaceae
Звъника лечебна (Жълт кантарион лечебен Порезниче)	<i>Hypericum perforatum</i> L.	Hypericaceae
Звъника петниста	<i>Hypericum maculatum</i> Crantz. (H.)	Hypericaceae

	quadrangulum L.)	
Звъника рожецовидна (родопска)	Hypericum cerastoides (Spach)N. Robson (H. rhodopeum Friv.)	Hypericaceae
Здравец горски	Geranium sylvaticum L.	Geraniaceae
Здравец зловонен	Geranium robertianum L.	Geraniaceae
Здравец кървавочервен (кръвен)	Geranium sanguineum L.	Geraniaceae
Здравец обикновен	Geranium macrorrhizum L.	Geraniaceae
Здравец пиринейски	Geranium pyrenaicum Burm.fil.	Geraniaceae
Зеленика обикновена	Phyllirea latifolia L.	Oleaceae
Зимзелен малък	Vinca minor L.	Apocynaceae
Зимзелен тревист	Vinca herbacea W.et K.	Apocynaceae
Зимянка горска	Ferulago sylvatica (Bess.) Rchb.	Apiaceae
Златиста папрат	Ceterach officinarum DC.	Aspleniaceae
Златица обикновена (Златна пръчица)	Solidago virga-aurea L.	Asteraceae
Златовръх	Rhodiola rosea L.	Crassulaceae
Злина	Barbarea vulgaris R.Br.	Brassicaceae
Змийски език обикновен (Змийска папрат)	Ophioglossum vulgatum L.	Ophioglossacea e
Змийско мляко	Chelidonium majus L.	Papaveraceae

Змиярник петнист	<i>Arum maculatum</i> L.	Araceae
Змиярник италиански	<i>Arum italicum</i> Mill.	Araceae
Зърнастец елшовиден	<i>Frangula alnus</i> Mill.	Rhamnaceae
Зърнеш	<i>Peganum harmala</i> L.	Zygophyllaceae
Зърника слабителна	<i>Rhamnus catharticus</i> L.	Rhamnaceae
И		
Ива (Козя върба)	<i>Salix caprea</i> L.	Salicaceae
Иглика безстъблена	<i>Primula acaulis</i> (L.) L. (<i>P. vulgaris</i> Huds.)	Primulaceae
Иглика крилатолистна	<i>Primula elatior</i> (L.) Hill.	Primulaceae
Иглика лечебна	<i>Primula veris</i> L. (<i>P.</i> <i>officinalis</i> (L.) Hill.)	Primulaceae
Игловърх	<i>Alyssum alyssoides</i> L.	Brassicaceae
Изсипливче голо	<i>Herniaria glabra</i> L.	Caryophyllaceae
Изсипливче грубовлакнесто (И. влакнесто)	<i>Herniaria hirsuta</i> L.	Caryophyllaceae
Изсипливче сиво	<i>Herniaria incana</i> Lam.	Caryophyllaceae
Изтравниче (Страшниче) обикновено	<i>Asplenium</i> <i>trichomanes</i> L.	Aspleniaceae
Изтравниче (Страшниче) северно	<i>Asplenium</i> <i>septentrionale</i> (L.) Hoffm.	Aspleniaceae
Изтравниче (Страшниче) стенно	<i>Asplenium ruta-</i> <i>muraria</i> L.	Aspleniaceae

Изтравниче (Страшниче) черно	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i> L.	Aspleniaceae
Исландски лишей	<i>Cetraria islandica</i> (L.) Ach.	
Исоп лечебен	<i>Hyssopus officinalis</i> L.ssp. <i>aristatus</i> (Godr.) Briq.	Lamiaceae
К		
Кадънка (Полски мак)	<i>Papaver rhoeas</i> L.	Papaveraceae
Казашки бодил бодлив (Рогачица)	<i>Xanthium spinosum</i> L.	Asteraceae
Казашки бодил влакнест	<i>Xanthium strumarium</i> L.	Asteraceae
Какула бяла (Конски босилек б.)	<i>Salvia aethiopsis</i> L.	Lamiaceae
Какула горска (Конски босилек г.)	<i>Salvia nemorosa</i> L.	Lamiaceae
Какула едрочветна (Конски босилек е.)	<i>Salvia tomentosa</i> Mill.	Lamiaceae
Какула жълта (Конски босилек ж.)	<i>Salvia glutinosa</i> L.	Lamiaceae
Какула ливадна (Конски босилек л.)	<i>Salvia pratensis</i> L.	Lamiaceae
Какула мускатна (Конски босилек м.)	<i>Salvia sclarea</i> L.	Lamiaceae
Какула прешленеста (Конски босилек п.)	<i>Salvia verticillata</i> L.	Lamiaceae
Калина	<i>Viburnum opulus</i> L.	Caprifoliaceae

Калуна	<i>Caluna vulgaris</i> (L.)Hull.	Ericaceae
Камбанка вълнеста	<i>Campanula lanata</i> Friv.	Campanulaceae
Камбанка прасковелистна	<i>Campanula</i> <i>persicifolia</i> L.	Campanulaceae
Камениче	<i>Rubus saxatilis</i> L.	Rosaceae
Каменоломка кръглолистна	<i>Saxifraga</i> <i>rotundifolia</i> L.	Saxifragaceae
Каменоломка луковична	<i>Saxifraga bulbifera</i> L.	Saxifragaceae
Камшик ароматен	<i>Agrimonia odorata</i> All.	Rosaceae
Камшик лечебен	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	Rosaceae
Камфорка монпелийска	<i>Camphorosma</i> <i>monspeliaca</i> L.	Chenopodiaceae
Кандилка обикновена	<i>Aquilegia nigricans</i> Baumg. (<i>A. vulgaris</i> L.)	Ranunculaceae
Катраника	<i>Artemisia alba</i> Turra	Asteraceae
Катушка обикновена	<i>Lycopus europaeus</i> L.	Lamiaceae
Капела	<i>Ballota nigra</i> L.	Lamiaceae
Карамфил унгарски	<i>Dianthus pontederac</i> A.Kern.	Caryophyllaceae.
Кисел трън обикновен	<i>Berberis vulgaris</i> L.	Berberidaceae
Ким гръцки	<i>Carum graecum</i> Boiss.et Heldr.	Apiaceae
Ким обикновен	<i>Carum carvi</i> L.	Apiaceae
Киселец	<i>Rumex acetosa</i> L.	Polygonaceae
Киселица	<i>Malus sylvestris</i> Mill.	Rosaceae

Киселиче обикновено	<i>Oxalis acetosella</i> L.	Oxalidaceae
Киселичник	<i>Oxyria digyna</i> (L.) Hill.	Polygonaceae
Клиначиче изправено	<i>Cionura erecta</i> (<i>Marsdenia erecta</i> R.Br.)	Asclepiadaceae
Клопачка малка	<i>Rhinanthus minor</i> L.	Scrophulariaceae
Козя брада (Кози киселец)	<i>Rumex acetosella</i> L.	Polygonaceae
Козя брада полска (Брадица)	<i>Tragopogon</i> <i>pratensis</i> L.	Asteraceae
Кокеш испански	<i>Scorzonera</i> <i>hispanica</i> L.	Asteraceae
Кокиче елвезиево	<i>Galanthus elwesii</i> Hook. (<i>G. maximus</i> Vel.)	Amaryllidaceae
Кокиче снежно	<i>Galanthus nivalis</i> L.	Amaryllidaceae
Кокошка	<i>Isopyrum</i> <i>thalictroides</i> L.	Ranunculaceae
Колендро лъчисто	<i>Bifora tadians</i> Bieb.	Apiaceae
Коленчица червена	<i>Spergularia rubra</i> (L.) J. et C. Prest.	Apiaceae
Комунига бяла	<i>Melilotus alba</i> Med.	Fabaceae
Комунига индийска	<i>Melilotus indica</i> (L.) All.	Fabaceae
Комунига лечебна	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pal.	Fabaceae
Конски кестен	<i>Aesculus</i> <i>hippocastanum</i> L.	Hippocastanaceae
Конски ребра (Жаблек)	<i>Galega officinalis</i> L.	Fabaceae
Копитник	<i>Asarum europaeum</i> L.	Aristolochiaceae

Коприва гръцка	<i>Urtica urens</i> L.	Urticaceae
Копривка южна	<i>Celtis australis</i> L.	Ulmaceae
Копър обикновен	<i>Anethum graveolens</i> L.	Apiaceae
Кориандър посевен	<i>Coriandrum sativum</i> L.	Apiaceae
Коча билка обикновена	<i>Nepeta cataria</i> L.	Lamiaceae
Кошутина обикновена	<i>Melittis melissophyllum</i> L.	Lamiaceae
Крем петров	<i>Lilium martagon</i> L.	Liliaceae
Кукувича прежде европейска (Кускута, вилина коса)	<i>Cuscuta europaea</i> L.	Cuscutaceae
Кукувича прежде ленена	<i>Cuscuta epilinum</i> Weihe	Cuscutaceae
Кукуряк миризлив	<i>Helleborus odoratus</i> W. et K.	Ranunculaceae
Куча лобода бяла	<i>Chenopodium album</i> L.	Chenopodiaceae
Куча лобода, многосеменна (сладка трева)	<i>Chenopodium polyspermum</i> L.	Chenopodiaceae
Куча лобода червена	<i>Chenopodium rubrum</i> L.	Chenopodiaceae
Куча лобода хибридна	<i>Chenopodium hybridum</i> L.	Chenopodiaceae
Кучешко грозде червено	<i>Solanum dulcamara</i> L.	Solanaceae
Кучешко грозде черно	<i>Solanum nigrum</i> L.	Solanaceae
Къклица	<i>Agrostemma githago</i> L.	Caryophyllaceae

Къпина влакнеста	<i>Rubus hirtus</i> W. et K.	Rosaceae
Къпина полска	<i>Rubus caesius</i> L.	Rosaceae
Кървавиче обикновено	<i>Bistorta major</i> Gray.	Polygonaceae
Л		
Лаваница, жаблек	<i>Alisma plantago</i> L.	Alismataceae
Лаватера тюрингска	<i>Lavatera thuringiaca</i> L.	Malvaceae
Лавровишня лечебна	<i>Laurocerasus officinalis</i> Roem.	Rosaceae
Лазерпициум планински	<i>Laserpitium siler</i> L.	Apiaceae
Лазерпициум широколистен	<i>Laserpitium latifolium</i> L.	Apiaceae
Лайка езичесоцветна	<i>Chamomilla suaveolens</i> (Pursh.) Rydb.	Asteraceae
Лайкучка влакнеста	<i>Matricaria trichophylla</i> (Boiss.) Boiss. (<i>M. tenuifolia</i> (Kit.) Simk.)	Asteraceae
Лапад алпийски	<i>Rumex alpinus</i> L.	Polygonaceae
Лапад воден	<i>Rumex aquaticus</i> L.	Polygonaceae
Лапад крайводен	<i>Rumex hydrolapathum</i> Huds.	Polygonaceae
Лапад красив	<i>Rumex pulcher</i> L.	Polygonaceae
Лапад къдрав	<i>Rumex crispus</i> L.	Polygonaceae
Лапад спанаков	<i>Rumex patientia</i> L.	Polygonaceae
Лапад тъполистен	<i>Rumex obtusifolius</i> L.	Polygonaceae
Лапад щитовиден	<i>Rumex scutatus</i> L.	Polygonaceae

Лен слабителен	<i>Linum catharticum</i> L.	Linaceae
Ленивче кръглолистно	<i>Lysimachia</i> <i>nummularia</i> L.	Primulaceae
Лепка	<i>Galium aparine</i> L.	Rubiaceae
Лепка	<i>Viscaria vulgaris</i> L.	Caryophyllaceae
Леска обикновена	<i>Corylus avellana</i> L.	Betulaceae
Липа дребнолистна	<i>Tilia cordata</i> Mill. (<i>T. parvifolia</i> Ehrh.)	Tiliaceae
Липа едрolistна	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop. (<i>T. grandifolia</i> Neilr.)	Tiliaceae
Липа кавказка (Л. червена)	<i>Tilia rubra</i> DC.	Tiliaceae
Липа сребролистна	<i>Tilia tomentosa</i> Moench. (<i>T.</i> <i>argentea</i> Dest.)	Tiliaceae
Лисичина грудеста	<i>Corydalis bulbosa</i> (L.) DC. (<i>C. cava</i> Schweigg.)	Papaveraceae
Лисичина плътногрудеста	<i>Corydalis solida</i> (L.) Swartz.	Papaveraceae
Лобода розова	<i>Atriplex rosea</i> L.	Chenopodiaceae
Лопатка многогодишна	<i>Lunaria rediviva</i> L.	Brassicaceae
Лопен благороден	<i>Verbascum nobile</i> Vel.	Scrophulariaceae
Лопен гъстоцветен	<i>Verbascum</i> <i>densiflorum</i> Bertol. (<i>V. thapsiforme</i> Schrad.)	Scrophulariaceae
Лопен лечебен	<i>Verbascum</i> <i>phlomoides</i> L.	Scrophulariaceae
Лопен лъжеблагороден	<i>Verbascum</i> <i>pseudonobile</i> Stoj. et	Scrophulariaceae

	Stef.	
Лопен финикийски	<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	Scrophulariaceae
Лопен черен	<i>Verbascum nigrum</i> L.	Scrophulariaceae
Лугачка горска	<i>Dipsacus fullonum</i> L. (<i>D. sylvestris</i> Huds.)	Dipsacaceae
Луда краставица, църкало	<i>Ecballium elaterium</i> (L.) A. Rich.	Cucurbitaceae
Лук кръгъл	<i>Allium rotundum</i> L.	Liliaceae
Лук мечи (Левурда)	<i>Allium ursinum</i> L.	Liliaceae
Лук сибирски	<i>Allium schoenoprasum</i> L. (<i>A. sibiricum</i> L)	Liliaceae
Луличка обикновена	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	Scrophulariaceae
Лъжичина	<i>Alliaria petiolata</i> (Bieb.) Cavara et Grande.	Brassicaceae
Люляк	<i>Syringa vulgaris</i> L.	Oleaceae
Лютиче езичесто	<i>Ranunculus lingua</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче многоцветно	<i>Ranunculus polyanthemos</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче огненоцветно	<i>Ranunculus flammula</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче отровно	<i>Ranunculus scleratus</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче пълзящо	<i>Ranunculus repens</i> L.	Ranunculaceae
М		
Магарешки бодил	<i>Carduus acanthoides</i>	Asteraceae

късодръжков	L.	
Малина	<i>Rubus idaeus</i> L.	Rosaceae
Маргаритка обикновена	<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam (<i>Chrysanthemum leucanthemum</i> L.)	Asteraceae
Маслинка обикновена	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Oleaceae
Махалебка (Дива череша)	<i>Prunus mahaleb</i> L.	Rosaceae
Мащерка българска	<i>Thymus longidentatus</i> (Deg. et Urum.) Ronn. (<i>T. bulgaricum</i> Ronn.)	Lamiaceae
Мащерка гола	<i>Thymus glabrescens</i> Willd.	Lamiaceae
Мащерка дългостъблена	<i>Thymus longicaulis</i> C. Presl.	Lamiaceae
Мащерка калиерова	<i>Thymus callieri</i> Borb.	Lamiaceae
Мащерка красива	<i>Thymus comptus</i> Friv. (<i>T. glaucus</i> Friv.)	Lamiaceae
Мащерка набраздена	<i>Thymus striatus</i> Vahl.	Lamiaceae
Мащерка планинска	<i>Thymus pulegioides</i> L. (<i>T. montana</i> W.K.)	Lamiaceae
Мащерка сибторпиева	<i>Thymus sibthorpii</i> Benth.	Lamiaceae
Меденик гол	<i>Cerithe glabra</i> Mill	Boraginaceae
Меденик малък	<i>Cerithe minor</i> L.	Boraginaceae
Медуница лечебна	<i>Pulmonaria officinalis</i> L.	Boraginaceae
Медуница мека	<i>Pulmonaria mollis</i>	Boraginaceae

	Wulf. et Horn. (P. mollissima Kern.)	
Мекиш	<i>Acer tataricum</i> L.	Aceraceae
Мента блатна	<i>Mentha pulegium</i> L.	Lamiaceae
Мента водна	<i>Mentha aquatica</i> L.	Lamiaceae
Мента дълголистна	<i>Mentha longifolia</i> (L.) Huds.	Lamiaceae
Мента кръглолистна	<i>Mentha suaveolens</i> Ehrh. (<i>M. rotundifolia</i> (L.) Huds.)	Lamiaceae
Мента полска	<i>Mentha arvensis</i> L.	Lamiaceae
Мента обикновена (Джоджен)	<i>Mentha spicata</i> L.	Lamiaceae
Метличина дългоиглеста	<i>Centaurea calcitrapa</i> L.	Asteraceae
Метличина панонска	<i>Centaurea pannonica</i> (Heuff.) Simk.	Asteraceae
Метличина полска	<i>Centaurea cyanus</i> L.	Asteraceae
Метличина рохелова	<i>Centaurea rocheliana</i> (Heuff.) Dost.	Asteraceae
Метличина средиземноморска	<i>Centaurea solstitialis</i> L.	Asteraceae
Мечо грозде	<i>Arctostaphylos uvaursi</i> (L.) Spreng.	Ericaceae
Мехунка	<i>Physalis alkekengi</i> L.	Solanaceae
Мешковица	<i>Adoxa moschatellina</i> L.	Adoxaceae
Минзухар пролетен	<i>Crocus chrysanthus</i> Herb.	Iridaceae
Минзухар есенен	<i>Crocus pallasii</i> Bieb.	Iridaceae
Миризлив бурен кримски	<i>Sideritis syriaca</i> L. (<i>S. taurica</i> Steph.)	Lamiaceae

Миризлив бурен обикновен	<i>Sideritis montana</i> L.	Lamiaceae
Миризлива върба	<i>Elaeagnus angustifolia</i> L.	Elaeagnaceae
Миризливка обикновена	<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.	Poaceae
Миризливче пъстро	<i>Calamintha nepeta (L.) Savi.</i>	Lamiaceae
Миризливче лечебно	<i>Calamintha nepeta (L.) Savi. ssp. glandulosa (Req.) P.Ball. (C. officinalis Moench.)</i>	Lamiaceae
Миши уши (Рунянка)	<i>Hieracium pilosella</i> L.	Asteraceae
Мишовка четинолистна	<i>Minuartia setacea (Thuill) Hay.</i>	Caryophyllaceae
Мишорка метличеста	<i>Gypsophila paniculata</i> L.	Caryophyllaceae
Млечка горска	<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	Euphorbiaceae
Млечка градинска	<i>Euphorbia peplus</i> L.	Euphorbiaceae
Млечка мирсинитска	<i>Euphorbia myrsinites</i> L.	Euphorbiaceae
Млечка обикновена	<i>Euphorbia cyparissias</i> Host.	Euphorbiaceae
Млечка пясъчна	<i>Euphorbia peplis</i> L.	Euphorbiaceae
Многолистник класовиден	<i>Myriophyllum spicatum</i> L.	Haloragaceae
Многоредник копиевиден	<i>Polystichum lonchitis (L.) Roth.</i>	Aspidiaceae
Момкова сълза лечебна	<i>Polygonatum odoratum (Mill.) Druce (P. officinale All.)</i>	Liliaceae

Момкова сълза многоцветна	<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	Liliaceae
Момина сълза	<i>Convallaria majalis</i> L.	Liliaceae
Монезес едноцветен	<i>Moneses uniflora</i> (L.) Gray. (<i>Pyrola uniflora</i> L.)	Pyrolaceae
Мотовилка	<i>Valerianella coronata</i> (L.) DC.	Valerianaceae
Мразовец есенен (Кърпикожух)	<i>Colchicum autumnale</i> L.	Liliaceae
Мурава бледозелена	<i>Pyrola chlorantha</i> Swartz.	Pyrolaceae
Мурава кръглолистна	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.	Pyrolaceae
Мъдрица лечебна	<i>Sisymbrium officinale</i> (L.) Scop.	Brassicaceae
Мъдрица лъозелова	<i>Sisymbrium loeselii</i> L.	Brassicaceae
Мъждрян	<i>Fraxinus ornus</i> L.	Oleaceae
Мъжка папрат	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott.	Aspidiaceae
Мъртва коприва бяла	<i>Lamium album</i> L.	Lamiaceae
Мъртва коприва петниста	<i>Lamium maculatum</i> L.	lamiaceae
Мъртва коприва червена	<i>Lamium purpureum</i> L.	Lamiaceae
Н		
Наваличе	<i>Orthilia secunda</i> (L.) House (<i>Pyrola secunda</i> L.)	Pyrolaceae
Напръстник вълнест	<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	Scrophulariaceae

Напръстник едроцветен	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill. (<i>D.ambigua</i> Murr.)	Scrophulariaceae
Напръстник ръждив	<i>Digitalis ferruginea</i> L.	Scrophulariaceae
Наумка лечебна	<i>Cynoglossum</i> <i>officinale</i> L.	Boraginaceae
Невидимка	<i>Coronopus</i> <i>procumbens</i> Gilib.	Brassicaceae
Нокът обикновен	<i>Lonicera xilosteam</i> L.	Caprifoliaceae
Нузла обикновена	<i>Tordylium</i> <i>maximum</i> L.	Apiaceae
О		
Обичниче дребно	<i>Thalictrum minus</i> L.	Ranunculaceae
Обичниче жълто	<i>Thalictrum flavum</i> L.	Ranunculaceae
Обичниче кандилколистно	<i>Thalictrum</i> <i>aquilegifolium</i> L.	Ranunculaceae
Облепиха	<i>Hippophae</i> <i>rhamnoides</i> L.	Elaeagnaceae
Огнивче полско	<i>Anagallis arvensis</i>	Primulaceae
Огниче	<i>Chenopodium</i> <i>botrys</i> L.	Chenopodiaceae
Овчарска торбичка обикновена	<i>Capsella bursa-</i> <i>pastoris</i> (L.)Medic.	Brassicaceae
Омайниче градско	<i>Geum urbanum</i> L.	Rosaceae
Омайниче планинско	<i>Geum montanum</i> L.	Rosaceae
Омайниче пълзящо	<i>Geum reptans</i> L.	Rosaceae
Омайниче ручейно	<i>Geum rivale</i> L.	Rosaceae
Омайниче червено	<i>Geum coccineum</i> S. et S.	Rosaceae

Оман ашерсонов	<i>Inula aschersoniana</i> Janka	Asteraceae
Оман германски	<i>Inula germanica</i> L.	Asteraceae
Оман сърцевиднолюспест т (Оман бял)	<i>Inula helenium</i> L.	Asteraceae
Оман успореднонишков	<i>Inula ensifolia</i> L.	Asteraceae
Онопордум жълтеникав	<i>Onopordum</i> <i>acanthium</i> L.(<i>Onopordon</i>)	Asteraceae
Онопордум кримски	<i>Onopordum</i> <i>tauricum</i> Willd. (<i>Onopordon</i>)	Asteraceae
Опопанакс четинест	<i>Oropanax hispidus</i> (Friv.) Grsb.	Apiaceae
Опопанакс широколистен	<i>Oropanax</i> <i>chironium</i> (L.) Koch.	Apiaceae
Орехче ливадно	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench. (F. <i>hexapetala</i> Gilib.)	Rosaceae
Орехче обикновено	<i>Filipendula ulmaria</i> Maxim.	Rosaceae
Орлова папрат	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn.	Hypolepidaceae
Офика	<i>Sorbus aucuparia</i> L.	Rosaceae
Очанка обикновена	<i>Euphrasia</i> <i>rostkoviana</i> Kayne. (<i>E. officinalis</i> L.)	Scrophulariaceae

II

Паричка многогодишна	<i>Bellis perennis</i> L.	Asteraceae
Пача трева обикновена	<i>Polygonum</i> <i>aviculare</i> L.	Polygonaceae

Пача трева пясъчна	<i>Polygonum arenastrum</i> Boreau (<i>P. arenarium</i> W.K.)	Polygonaceae
Папаронка жълта (Жълт мак, Рогатец)	<i>Glaucium flavum</i> Crantz.	Papaveraceae
Папур теснолистен	<i>Typha angustifolia</i> L.	Typhaceae
Паричка	<i>Bellis perennis</i> L. (<i>B. hybrida</i> L.)	Asteraceae
Пелин горчив	<i>Artemisia absinthium</i> L.	Asteraceae
Пелин едногодишен	<i>Artemisia annua</i> L.	Asteraceae
Пелин обикновен	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	Asteraceae
Пелин полски	<i>Artemisia campestris</i> L.	Asteraceae
Пелин сантонинов	<i>Artemisia santonium</i> L. ssp. <i>patens</i> (Neilr.) K. Pers. (<i>A. maritima</i> L.)	Asteraceae
Пелин тънкожилест	<i>Artemisia lerchiana</i> Weber	Asteraceae
Перуанска лайкучка дребноцветна	<i>Galinsoga parviflora</i> Cav.	Asteraceae
Перуника блатна	<i>Iris pseudacorus</i> L.	Iridaceae
Перуника дребна	<i>Iris pumila</i> L.	Iridaceae
Перуника треволистна	<i>Iris graminea</i> L.	Iridaceae
Песъкия	<i>Prunus padus</i> L.	Rosaceae
Петльово перо керемидесто	<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	Iridaceae

Петльово перо обикновено	<i>Gladiolus communis</i> L.	Iridaceae
Пипериче водно	<i>Persicaria maculata</i> (Raf.) S. Gray	Polygonaceae
Пипериче обикновено	<i>Persicaria</i> <i>hydropiper</i> (L.) Spach.	Polygonaceae
Пирински чай	<i>Sideritis scardica</i> Grsb.	Lamiaceae
Пищялка горска	<i>Angelica sylvestris</i> L.	Apiaceae
Пищялка лечебна	<i>Angelica</i> <i>archangelica</i> L.	Apiaceae
Пищялка панчичиева	<i>Angelica pancicii</i> Vand.	Apiaceae
Пиявец (Райграс)	<i>Lolium temulentum</i> L.	Poaceae
Плавун бухалковиден	<i>Lycopodium</i> <i>clavatum</i> L.	Lycopodiaceae
Платантера двулистна	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) L.C. Rich.	Orchidaceae
Платантера зеленоцветна	<i>Platanthera</i> <i>chlorantha</i> (Cust.) Rehb.)	Orchidaceae
Плюскавиче ушно	<i>Silene otites</i> (L.) Wibel.	Caryophyllaceae
Плюскач	<i>Colutea arborescens</i> L.	Fabaceae
Повет обикновен	<i>Clematis vitalba</i> L.	Ranunculaceae
Повет прав	<i>Clematis recta</i> L.	Ranunculaceae
Поветица обикновена	<i>Convolvulus</i> <i>arvensis</i> L.	Convolvulaceae
Подбел	<i>Tussilago farfara</i> L.	Asteraceae
Подрумиче (Бяла)	<i>Anthemis tinctoria</i>	Asteraceae

Рада) жълто	L.	
Подрумиче (Бяла Рада) полско	<i>Anthemis cotula</i> L.	Asteraceae
Подсунка обикновена	<i>Heliotropium europaeum</i> L.	Boraginaceae
Подъбиче бяло	<i>Teucrium polium</i> L.	Lamiaceae
Подъбиче луково	<i>Teucrium scordium</i> L.	Lamiaceae
Подъбиче обикновено	<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	Lamiaceae
Подъбиче планинско	<i>Teucrium montanum</i> L.	Lamiaceae
Попова лъжичка лукова	<i>Thlaspi alliaceum</i> L.	Brassicaceae
Попова лъжичка полска	<i>Thlaspi arvense</i> L.	Brassicaceae
Порезник бодлив	<i>Sesili rigidum</i> W. et K.	Apiaceae
Порезник кривостъблен	<i>Sesili tortuosum</i> L.	Apiaceae
Пореч австрийски	<i>Rorippa austriaca</i> (Crantz.) Bess.	Boraginaceae
Поточарка горска	<i>Nasturtium sylvestris</i> L.	Brassicaceae
Поточарка лечебна	<i>Nasturtium officinalis</i> R. Br.	Brassicaceae
Прангос ферулов	<i>Prangos ferulacea</i> (L.) Lindl.	Apiaceae
Превара висока	<i>Scutellaria altissima</i> L.	Lamiaceae
Превара копиелистна	<i>Scutellaria hastifolia</i> L.	Lamiaceae
Превара обикновена	<i>Scutellaria galericulata</i> L.	Lamiaceae

Пришница обикновена	<i>Prunella vulgaris</i> L.	Lamiaceae
Прозорче бяло (Очиболец бял)	<i>Potentilla alba</i> L.	Rosaceae
Прозорче горско (Очиболец горски)	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Rausch.	Rosaceae
Прозорче мочурно (Очиболец мочурен)	<i>Potentilla palustris</i> (L.) Scop.	Rosaceae
Прозорче пълзящо (Очиболец пълзящ)	<i>Potentilla reptans</i> L.	Rosaceae
Прозорче скално (Очиболец скален)	<i>Potentilla rupestris</i> L.	Rosaceae
Прозорче сребролистно (Очиболец сребролистен)	<i>Potentilla argentea</i> L.	Rosaceae
Пролез едногодишен	<i>Mercurialis annua</i> L.	Euporbiaceae
Пролез многогодишен	<i>Mercurialis perennis</i> L.	Euphorbiaceae
Пропадниче блатно	<i>Pedicularis palustris</i> L.	Scrophulariaceae
Птиче просо	<i>Lithospermum officinale</i> L.	Boraginaceae
Пупалка едроцветна	<i>Oenothera biennis</i> L.	Onagraceae
Пушица влагалищна	<i>Eriophorum vaginatum</i> L.	Cyperaceae
Пушица теснолистна	<i>Eriophorum angustifolium</i> Honck.	Cyperaceae
Пушица широколистна	<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe.	Cyperaceae
Пчелинок	<i>Marubium vulgare</i>	

обикновен	L.	
Пчелинок ран	Marubium parviflorum Friv. et Mey. (Marubium praecox Lka.)	Lamiaceae
Пърнар	Quercus coccifera L.	Fagaceae
Пърчовка обикновена	Himantoglossum hircinum (L.) Spreng.	Orchidaceae
P		
Равнец благороден	Achillea nobilis L.	Asteraceae
Равнец едрolistен	Achillea grandifolia Friv.	Asteraceae
Равнец струмски (P. жълт)	Achillea clypeolata Sm.	Asteraceae
Равнец хилядолистен (P. бял)	Achillea millefolium gr.	Asteraceae
Разваленка лечебна	Parietaria officinalis L.	Urticaceae
Разваленка лузитанска	Parietaria lusitanica L.	Urticaceae
Ракитовица разклонена	Tamarix ramosissima Ledeb.	Tamaricaceae
Ракитовица четиритичинкова	Tamarix tetrandra Pall. et Bieb.	Tamaricaceae
Ралица източна	Consolida hispanica (Costa) Greut. et Burdet. (Dilphinium orientalis Schreb.)	Ranunculaceae
Ралица обикновена	Consolida regalis S.F.Gray. (Delphinium consolida L.)	Ranunculaceae
Раменка целебна	Anthyllis vulneraria L.	Fabaceae

Ранилист германски	<i>Stachys germanica</i> L.	Lamiaceae
Ранилист горски	<i>Stachys sylvatica</i> L.	Lamiaceae
Ранилист едногодишен	<i>Stachys annua</i> L.	Lamiaceae
Ранилист изправен	<i>Stachys recta</i> L.	Lamiaceae
Ранилист лечебен	<i>Betonica officinalis</i> L.(<i>Stachys</i> <i>officinalis</i> (L.) Trev.	Lamiaceae
Ревен рилски	<i>Rheum rhaponticum</i> L.	Polygonaceae
Резеда жълта	<i>Reseda lutea</i> L.	Resedaceae
Резеда неароматна	<i>Reseda inodora</i> Rchb.	Resedaceae
Резене (Морач)	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	Apiaceae
Ресник	<i>Actaea spicata</i> L.	Ranunculaceae
Репей дребен	<i>Arctium minus</i> Bernh.	Asteraceae
Репей сенколюбив	<i>Arctium nemorosum</i> L.	Asteraceae
Репей червенолюспест	<i>Arctium tomentosum</i> Mill.	Asteraceae
Решетка безстъблена	<i>Carlina acanthifolia</i> All.	Asteraceae
Решетка обикновена	<i>Carlina vulgaris</i> L.	Asteraceae
Риган бял	<i>Origanum vulgare</i> L. ssp. <i>hirtum</i> (Link.) Jetswaart (O. <i>heracleoticum</i> L.)	Lamiaceae
Риган обикновен	<i>Origanum vulgare</i> L.	Lamiaceae
Рокамбол	<i>Allium</i> <i>scorodoprasum</i> L.	Liliaceae

Росен	<i>Dictamnus albus</i> L.	Rutaceae
Росица водна (Милка блатна)	<i>Parnassia palustris</i> L.	Saxifragaceae
Росопас вайлантов	<i>Fumaria vaillantii</i> Loisel.	Papaveraceae
Росопас лечебен	<i>Fumaria officinalis</i> L.	Papaveraceae
Росянка	<i>Drosera rotundifolia</i> L.	Droseraceae
Ружа градинска	<i>Alcea rosea</i> L.	Malvaceae
Ружа лечебна	<i>Althaea officinalis</i>	Malvaceae
Румянка (Свиларка обикновена)	<i>Lychnis flos-cuculi</i> L.	Caryophyllaceae
Руница грудеста	<i>Phlomis tuberosa</i> L.	Lamiaceae
Русалка морска	<i>Najas marina</i> L.	Najadaceae
Ряпа дива	<i>Raphanus</i> <i>raphanistrum</i> L.	Brassicaceae

С

Салата компасна	<i>Lactuca serriola</i> L.	Asteraceae
Салеп бледен	<i>Orchis pallens</i> L.	Orchidaceae
Салеп дървеницов	<i>Orchis coriophora</i> L.	Orchidaceae
Салеп маймунски	<i>Orchis simia</i> L.	Orchidaceae
Салеп мъжки	<i>Orchis mascula</i> L.	Orchidaceae
Салеп начленен	<i>Orchis morio</i> L.	Orchidaceae
Салеп обикновен	<i>Orchis provincialis</i> Balb.	Orchidaceae
Салеп опърлен	<i>Orchis ustulata</i> L.	Orchidaceae
Салеп пеперудоцветен	<i>Orchis papilionaceae</i>	Orchidaceae
Салеп пурпурен	<i>Orchis purpurea</i> Huds.	Orchidaceae

Салеп редкоцветен	<i>Orchis laxiflora</i> Lam.	Orchidaceae
Салеп точков	<i>Orchis punctulatum</i> Stev.	Orchidaceae
Салеп тризъбест	<i>Orchis tridentata</i> Scop.	Orchidaceae
Салеп шлемовиден	<i>Orchis militaris</i> L.	Orchidaceae
Салеп шпитцелов	<i>Orchis spitzelii</i> Saut. ex Koch.	Orchidaceae
Самакитка жълта	<i>Aconitum</i> <i>licoctonum</i> L.ssp. <i>neapolitanum</i> (Ten.)Nym. (A.Lamarckii Reichenb.)	Ranunculaceae
Самакитка синя	<i>Aconitum</i> <i>variegatum</i> L. (A. <i>cammarum</i> Jacq.)	Ranunculaceae
Самардала сицилийска	<i>Nectaroscordum</i> <i>siculum</i> ssp. <i>bulgaricum</i> (Janka) Stearn. (<i>Allium</i> <i>s.ucrium</i> var. <i>dioscoridis</i>)	Liliaceae
Самобайка	<i>Glechoma</i> <i>hederaceae</i> L.	Lamiaceae
Самогризка жълтеникава	<i>Scabiosa ochroleuca</i> L.	Dipsaceae
Самодивска трева еленова	<i>Peucedanum</i> <i>cervaria</i> (L.) Lapeyer.	Apiaceae
Самодивска трева лечебна	<i>Peucedanum</i> <i>officinalis</i> L.	Apiaceae
Сапунче лечебно	<i>Saponaria officinalis</i> L.	Caryophyllaceae
Саркофай обикновен	<i>Plumbago europaea</i> L.	Plumbaginaceae

Свещица блестяща	<i>Filago lutescens</i> Jord. (<i>F. germanica</i> L.)	Asteraceae
Свещица обикновена	<i>Filago vulgaris</i> Lam. (<i>F. arvensis</i> L.)	Asteraceae
Свиларка (Кървавиче)	<i>Lychnis coronaria</i> (L.) Desr.	Caryophyllaceae
Свърбига източна	<i>Bunias orientalis</i> L.	Brassicaceae
Сграбиче лъжесладколистно	<i>Astragalus</i> <i>glycyphylloides</i> DC.	Fabaceae
Сграбиче сладколистно	<i>Astragalus</i> <i>glycyphyllos</i> L.	Fabaceae
Северница валерандова	<i>Samolus valerandi</i> L.	Primulaceae
Седефче	<i>Ruta graveolens</i> L.	Rutaceae
Секирче горско	<i>Lathyrus sylvestris</i> L.	Fabaceae
Секирче грудково	<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	Fabaceae
Секирче ливадно	<i>Lathyrus pratensis</i> L.	Fabaceae
Секирче посевно	<i>Lathyrus sativus</i> L.	Fabaceae
Секирче пролетно	<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh.	Fabaceae
Секирче черно	<i>Lathyrus niger</i> (L.) Bernh.	Fabaceae
Секуригера	<i>Securigera</i> <i>securidaca</i> (L.) Roth.	Fabaceae
Силивряк родопски	<i>Haberlea</i> <i>rhodopensis</i> Friv.	Gesneraceae
Синап черен	<i>Brassica nigra</i> (L.) Koch.	Brassicaceae
Синчец обикновен	<i>Scilla bifolia</i> L.	Liliaceae
Синьоглавче обикновено	<i>Succisa pratensis</i> Moench.	Dipsaceae

Синя жлъчка грапавоплодна	<i>Cichorium intybus</i> L.	Asteraceae
Сиротица лечебна	<i>Gratiola officinalis</i> L.	Scrophulariaceae
Склерохлоа	<i>Sclerochloa dura</i> (L.) Beaul.	Poaceae
Скоруша	<i>Sorbus domestica</i> L.	Rosaceae
Скрибка висока	<i>Smilax excelsa</i> L.	Liliaceae
Сладка папрат обикновена	<i>Polypodium vulgare</i> L.	Polypodiaceae
Сладник гол	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	Fabaceae
Слез горски	<i>Malva sylvestris</i> L.	Malvaceae
Слез дребен	<i>Malva pusilla</i> Sin.	Malvaceae
Слез мускусен	<i>Malva moschata</i> L.	Malvaceae
Слез незабележим	<i>Malva neglecta</i> Wallr.	Malvaceae
Смил	<i>Helichrisum</i> <i>arenarium</i> (L.) Moench.	Asteraceae
Смилче (Бял смил)	<i>Filaginella uliginosa</i> (L.) Opiz. (<i>Gnaphalium</i> <i>uliginosum</i> L.)	Asteraceae
Сминдух гръцки	<i>Trigonella foenum-</i> <i>graecum</i> L.	Fabaceae
Сминдух пълзящ	<i>Trigonella</i> <i>procumbens</i> (Bess.) Rchb.	Fabaceae
Сминдух син	<i>Trigonella coerulea</i> (L.) Ser.	Fabaceae
Смрадлика	<i>Cotinus coggygria</i> Scop.	Anacardiaceae
Смърч обикновен	<i>Picea abies</i> (L.)	Pinaceae

	Karst.	
Солянка европейска	Salicornia europaea L.(S. herbacea L.)	Chenopodiaceae
Спарциум	Spartium junceum L.	Fabaceae
Спиродела многокоренчеста	Spirodela polyrhiza (L.) Schleid.	Lemnaceae
Спореж блатен	Senecio paludosus L.	Asteraceae
Спореж дъбовогорски	Senecio nemorensis L.	Asteraceae
Спореж леплив	Senecio viscosus L.	Asteraceae
Спореж перестолистен	Senecio othonnae Bieb.	Asteraceae
Спореж обикновен	Senecio vulgaris L.	Asteraceae
Спореж перестолистен	Senecio othonnae Bieb.	Asteraceae
Спореж яacobов	Senecio jacobaea L.	Asteraceae
Сребърник пирински	Dryas octopetala L.	Rosaceae
Срещниче лаксманов	Ajuga laxmannii (L.) Benth.	Lamiaceae
Срещниче обикновено	Ajuga chamaepitis (L.) Schreb.	Lamiaceae
Старо биле (Лудо биле)	Atropa belladonna L.	Solanaceae
Степник салепов	Pseudolysimachion orchideum (Crantz)Wraber	
(Великденче класовидно)	(Veronica spicata L.)	Scrophulariaceae
Страшник балкански	Acanthus balcanicus Heyw. et Richards (A. longifolius Host)	Acanthaceae
Страшник бодлив	Acanthus spinosus	Acanthaceae

	L.(A. hirsutus)	
Струпейниче	Chenopodium vulvaria L.	Chenopodiaceae
Сусерка	Marrubium peregrinum L.	Lamiaceae
Сълзица средна	Briza media L.	Poaceae
Съсънка бяла	Anemone nemorosa L.	Ranunculaceae
Съсънка горска	Anemone sylvestris L.	Ranunculaceae
Съсънка лютиковидна	Anemone ranunculoides L.	Ranunculaceae
Т		
Татул	Datura stramonium L.	Solanaceae
Телчарка голяма	Polygala major Jacq.	Polygalaceae
Телчарка обикновена	Polygala vulgaris L.	Polygalaceae
Теменуга влакнеста	Viola hirta L.	Violaceae
Теменуга миризлива	Viola odorata L.	Violaceae
Теменуга трицветна	Viola tricolor L.	Violaceae
Тинтява блатна	Gentiana pneumonanthe L.	Gentianaceae
Тинтява горска	Gentiana asclepiadea L.	Gentianaceae
Тинтява жълта	Gentiana lutea L.	Gentianaceae
Тинтява петниста	Gentiana punctata L.	Gentianaceae
Тинтява пролетна	Gentiana verna	Gentianaceae
Тинтява синя	Gentiana cruciata	Gentianaceae

Тис обикновен	<i>Taxus baccata</i> L.	Taxaceae
Тлъстига бяла	<i>Sedum album</i> L.	Crassulaceae
Тлъстига голяма	<i>Sedum maximum</i> (L.) Suter.	Crassulaceae
Тлъстига лютивa	<i>Sedum acre</i> L.	Crassulaceae
Топола черна	<i>Populus nigra</i> L.	Salicaceae
Торилис полски	<i>Torilis arvensis</i> (Huds.) Link.	Apiaceae
Трабузан (Бабини зъби)	<i>Tribulus terrestris</i> L.	Zygophyllaceae
Трепетлика	<i>Populus tremula</i> L.	Salicaceae
Трескавиче лъжливо (Лош вятър) Трескавиче надводниково	<i>Kichxia spuria</i> (L.) Dum.	Scrophulariaceae
(Лош вятър)	<i>Kickxia elatine</i> (L.) Dum.	Scrophlariaceae
Трънка	<i>Prunus spinosa</i> L.	Rosaceae
Тученица обикновена	<i>Portulaca oleracea</i> L.	Portulacaceae
У		
Урбаличе	<i>Glechoma hirsuta</i> W et K.	Lamiaceae
Урока кръглолистна	<i>Bupleurum</i> <i>rotundifolium</i> L.	Apiaceae
Усойниче италианско	<i>Echium italicum</i> L.	Boraginaceae
Усойниче обикновено	<i>Echium vulgare</i> L.	Boraginaceae
Усойниче червено	<i>Echium russicum</i> J. Gmel.(<i>E.rubrum</i> Jacq.)	Boraginaceae
Ф		

Френско грозде бодливо	<i>Ribes uva-crispa</i> L. (<i>R. glossularia</i> L.)	Saxifragaceae
X		
Хамеспарциум (Прещип)	<i>Chamaespartium</i> <i>sagittale</i> (L.) Gibbs. (<i>Genista sagittalis</i> L.)	Fabaceae
Хвойна казашка (Смрика казашка)	<i>Juniperus sabina</i> L.	Cupressaceae
Хвойна сибирска (Смрика сибирска)	<i>Juniperus sibirica</i> Burget.	Cupressaceae
Хвойна червена (Смрика червена)	<i>Juniperus oxycedrus</i> L.	Cupressaceae
Хвощ блатен	<i>Equisetum palustris</i> L.	Equisetaceae
Хвощ голям	<i>Equisetum telmateia</i> Ehrh. (<i>E. maximum</i> Lam.)	Equisetaceae
Хвощ горски	<i>Equisetum</i> <i>sylvaticum</i> L.	Equisetaceae
Хвощ мочурен	<i>E. fluviatile</i> L. (<i>E.</i> <i>limosum</i> L.)	Equisetaceae
Хвощ полски	<i>Equisetum arvense</i> L.	Equisetaceae
Хипохерис дългоцветен	<i>Hypochaeris radicata</i> L.	Asteraceae
Хипохерис петнист	<i>Hypochaeris</i> <i>maculata</i> L.	Asteraceae
Хрущялка едногодишна	<i>Scleranthus annuus</i> L.	Caryophyllaceae
Хрущялка обикновена	<i>Scleranthus perennis</i> L.	Caryophyllaceae
Хуперция иглолистна	<i>Huperzia inundata</i> (L.) Bernh ex Schrank et Mart.	
(Плаун обикновен)	(<i>Lycopodium selago</i>	Lycopodiaceae

L.)

Ц

Царска папрат (Осмунда)	<i>Osmunda regalis</i> L.	Osmundaceae
Цикута	<i>Cicuta virosa</i> L.	Apiaceae
Цистозира (кафяво водорасло)	<i>Cystoseira barbata</i> (Good. et Wood.)	Cystoseiraceae

Ч

Чадърче дребноцветно	<i>Calystegia</i> <i>sepium</i> (L.) Rr.	Convolvulaceae
Часовниче цикутово	<i>Erodium cicutarium</i> (L.) L'Her.	Geraniaceae
Чашкодрян брадавичес	<i>Euonymus</i> <i>verrucosus</i> Scop.	Celastraceae
Чашкодрян европейски	<i>Euonymus europaeus</i> L.	Celastraceae
Челебитка дамска	<i>Nigella damascena</i> L.	Ranunculaceae
Челебитка полска	<i>Nigella arvensis</i> L.	Ranunculaceae
Челядник кръглоглав	<i>Echinops</i> <i>sphaerocephalus</i> L.	Asteraceae
Чемерика лобелиева (Ч. бяла)	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernth. (<i>V. album</i> L.)	Liliaceae
Чемерика черна	<i>Veratrum nigrum</i> L.	Liliaceae
Чер имел европейски	<i>Loranthus europaeus</i> Jacq.	Loranthaceae
Червен кантарион красив	<i>Centaurium</i> <i>pulchellum</i> (Swartz)Druce	Gentianaceae
Червен кантарион обикновен	<i>Centaurium</i> <i>erythraea</i> Rafn.	Gentianaceae
Черновръх	<i>Clinopodium vulgare</i>	Lamiaceae

обикновен	L.	
Черноглавче полско	<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coul.	Dipsacaceae
Чернокос сенчест	<i>Telekia speciosa</i> (Schreb.) Baumg.	Asteraceae
Чинар източен	<i>Platanus orientalis</i> L.	Platanaceae
Чифтолистник	<i>Zygophyllum fabago</i> L.	Zygophyllaceae
Чобанка бяла	<i>Petasites albus</i> (L.) Gaertn.	Asteraceae
Чобанка хибридна (Ч. лечебна)	<i>Petasites hybridus</i> (L.) Gaertn. (<i>P.</i> <i>officinalis</i> Moench.)	Asreraceae
Чубрица планинска	<i>Satureja montana</i> L.ssp. <i>kitaibelii</i> (Wierzb.) Ball.	Lamiaceae
Чувен	<i>Chenopodium</i> <i>bonus-henricus</i> L.	Chenopodiaceae

Ш

Шапиче анизово	<i>Alchemilla anisiaca</i> Wettst.	Rosaceae
Шапиче ахтарово	<i>Alchemilla</i> <i>achtarowii</i> Pawl.	Rosaceae
Шапиче балканско	<i>Alchemilla catachnoa</i> Rothm.	Rosaceae
Шапиче бъбрековидно	<i>Alchemilla reniformis</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче българско	<i>Alchemilla bulgarica</i> Rothm.	Rosaceae
Шапиче ветриловидно	<i>Alcemilla flabellata</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче врязанolistно	<i>Alchemilla fissa</i> Gunt. et Schum.	Rosaceae
Шапиче голо	<i>Alchemilla glabra</i>	Rosaceae

	Neygenf.	
Шапиче грациозно	<i>Alchemilla gracillima</i> Rothm.	Rosaceae
Шапиче дълговлакнесто	<i>Alchemilla crinita</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче едрозъбчесто	<i>Alchemilla</i> <i>grossidens</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче едроцветно	<i>Alchemilla gorcensis</i> Pawl.	Rosaceae
Шапиче жълто- зелено	<i>Alchemilla</i> <i>xathochlora</i> Rothm.	Rosaceae
Шапиче затворенолистно	<i>Alchemilla connivens</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче звездоцветно	<i>Alchemilla</i> <i>asteroantha</i> Rothm.	Rosaceae
Шапиче изрязано	<i>Alchemilla incisa</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче зеленоцветно	<i>Alchemilla viridiflora</i> Rothm.	Rosaceae
Шапиче кръглозъбчесто	<i>Alchemilla</i> <i>subcrenata</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче меколистно	<i>Alchemilla mollis</i> (Buser) Rothm.	Rosaceae
Шапиче нежно	<i>Alchemilla gracilis</i> Opiz.	Rosaceae
Шапиче неразделнолистно	<i>Alchemilla indivisa</i> (Buser.) Rothm.	Rosaceae
Шапиче остродяло	<i>Alchemilla acutiloba</i> Opiz.	Rosaceae
Шапиче павловско	<i>Alchemilla</i> <i>pawlowskii</i> Assen.	Rosaceae
Шапиче планинско	<i>Alchemilla monticola</i> Opiz.	Rosaceae
Шапиче	<i>Alchemilla pyrenaica</i>	Rosaceae

пиренейско	Dufour.	
Шапиче сгънатолистно	<i>Alchemilla plicata</i> Gand.	Rosaceae
Шапиче сиво	<i>Alchemilla cinerea</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче сивосинкаво	<i>Alchemilla</i> <i>glaucescens</i> Wallr.	Rosaceae
Шапиче тъполистно	<i>Alchemilla obtusa</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче червенодръжково	<i>Achemilla</i> <i>erythropoda</i> Juz.	Rosaceae
Шапиче юмрукчалско	<i>Alchemilla</i> <i>jumrukczalica</i> Pawl.	Rosaceae
Шестил	<i>Acer platanoides</i> L.	Aceraceae
Шипка галска	<i>Rosa gallica</i> L.	Rosaceae
Шипка храсталачна	<i>Rosa corymbifera</i> Borkh.	Rosaceae
Шмак дъбилен	<i>Rhus coriaria</i> L.	Anacardiaceae
Шумкавиче	<i>Pulicaria vulgaris</i> Gaerth.	Asteraceae
Щ		
Щир бодлив	<i>Amaranthus spinosus</i> L.	Amaranthaceae
Я		
Ягода горска	<i>Fragaria vesca</i> L.	Rosaceae
Ясен пализиев	<i>Fraxinus pallisiae</i> Wilm.	Oleaceae
Ясен планински	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	Oleaceae
Ясен полски	<i>Fraxinus oxycarpa</i> Willd.	Oleaceae